Тошкент ҳақиқати

1928 йил 11 декабрдан чиқа бошлаган

Вилоят ижтимоий–сиёсий газетаси

№ 103 (10.352).
1992 йил
9 июль
пайшанба
Баҳоси 2 сўм.

ИСЛОМ КАРИМОВ ТАКЛИФИ БИЛАН

СУРАТДА: Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқлари кенгашида қатнашаётган Ўзбекистон Республикаси делегацияси.
Р. НУРИДДИНОВ олган сурат. (ЎзА).

«Бу Каримовдан нимани кутишни ҳам билмайсан!» Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлат бошлиқларининг 6 июлда Москвада ўтган учрашувини ёритиш учун келган журналистлардан бири худди шундай гапни айтди. Уни тушуниш мумкин. Иш тартибига кўра, учрашув собиқ «Октябрьский» меҳмонхонасида — «Президент-отел»да тўрт соат давомида ўтиши керак эди. Лекин Президент Каримов қатъий иш тартибини... бузди.

Тафсилотига тўхталмай, давлат бошлиқларининг фикрларинигина келтириб ўтамиз.

Борис Ельцин: «Бу учрашув МДҲ тарихида бурилиш бўлди. Мустақил давлатларнинг ўзаро сиёсий ва иқтисодий алоқаларига тааллуқли жуда муҳим ҳужжатлар имзоланди. Биз Ислом Каримовнинг кўп томонлама тинчликни сақлаш кучларини барпо этишга тааллуқли таклифи туфайли музокараларни давом эттирдик. Ҳамдўстлик учун бу ҳаётий муҳимдир!».

Асқар Ақаев: «Кун тартиби аниқ белгилаб қўйилганига қарамай, у кенгайиб кетди. Бунда Ислом Каримов «айбдор». У қатъият билан барча давлат бошлиқларини жуда муҳим сиёсий ҳужжатни қабул қилишга ишонтира олди».

Нурсултон Назарбоев: «Учрашув аниқ натижалар берди. Биз муштарак бир фикрга келдик. Бунда ҳам кўп жиҳатдан Ўзбекистон Президентининг қатъияти намоён бўлди».

Леонид Кравчук: «Биз бир-биримизни тушуна бошладик».

Булар МДҲ давлат бошлиқларининг журналистлар билан учрашувда айтилган гапларидан олинди. Лекин шуниси қизиқки, учрашувда Ислом Каримовга бирорта ҳам савол берилмади. Ҳолбуки, учрашув иш тартибининг бузилишида Ислом Каримов «айбдор»лигини журналистлар билар эдилар.

ЎзА мухбири уйга қайтаётиб, самолётда Ўзбекистон Республикаси Президенти билан суҳбатлашди.

— Ислом Абдуғаниевич, муболаға қилмаймиз, лекин МДҲ кўп томонлама кучларини барпо этиш тўғрисидаги таклифингиз, назаримда, фақат сиёсатшунослар ва журналистлар орасида эмас, шу билан бирга давлат бошлиқлари орасида ҳам «довул» қўзғади. Бунга олдиндан тайёргарлик кўрганмидингиз ёки бадиҳами?

— Олмаота, Минск, Киев, Тошкент... давлат бошлиқларининг учрашувлари. Учрашув кетидан учрашув. Ҳар бир раҳбар ўз фикрини айтди, ўз йўлини ҳимоя қилди. Бу эса тушунарлидир. Мустақилликка эришилгач, ҳар бир давлат пировард натижада ўз манфаатларини ва мақсадларини кўзлайди, аммо умумий, умумбашарий қадриятлар ҳам бор!

Миллатлараро можаро, аниқроқ айтганда, Молдовадаги, бошқа минтақалардаги уруш, Тожикистонда одамларнинг ҳалок бўлиши... Жиноятчилик авж олмоқда, жамиятда ажралиш содир бўлмоқда. Сиёсий раҳбарлар эса жаҳоншумул муаммолар тўғрисида гаплашиб олиш учун тўпланишяпти. Хўш, инсон қаерда қолди... Ҳа, ҳозир жуда қийин. Нарх-наво ошиб бормоқда, энг зарур моллар, озиқ-овқат маҳсулотлари етишмаяпти. Лекин булар вақтинчалик. Энг даҳшатлиси шундаки, — одамларнинг ишончи қолмаяпти, қўли ишга бормаяпти. Ҳар қандай «қора кучлар» бундан фойдаланмоқдалар. Бу ҳолнинг давом этиши мумкин эмас. Шу сабабли МДҲ давлат бошлиқларининг учрашувида мен қатъий равишда: можароларнинг олдини оладиган восита заруф. Қонли воқеаларнинг авж олишига йўл қўймайдиган чинакам куч зарур. Ҳамдўстликнинг кўп миллатли кучлари ана шундай чинакам куч бўла олади, дедим. Очиғини айтаман: мустақил давлатларнинг раҳбарлари аввалига бу таклифни «совуқ» кутиб олдилар. Шу боисдан мен бу муаммони бир неча бор қатъият билан ўртага қўйишга мажбур бўлдим.

Биласизми, Олий даражадаги учрашувда айрим масалалар кўриб чиқилаётганда ҳар бир томоннинг далиллари ишонарли туюлади. Лекин бундай ёндашув ҳозир мақбул эмас. Барча масалаларни жамлаб олиш, иккинчи даражали масалаларни асосийларидан ажратиб ташлаш керак!

— «Президент-отел»даги мажлислар залига қайтайлик. Ельцин ҳам, Кравчук ҳам, Назарбоев ҳам, яъни МДҲ йирик давлатларининг раҳбарлари бу масалани ўртага қўйишмадими, кенгашнинг қатъий иш тартибини бузишмадими?

— Мустақил республикаларнинг раҳбарлари учун мен жавоб бермоқчи эмасман, лекин Ҳамдўстликда бундай вазиятнинг яна давом этиши мумкин эмас. Бир неча ой орқага қайтайлик. Ёдингизда бўлса, ўшанда мустақил республикалар раҳбарларидан айримлари: МДҲ — афсона, МДҲ — сунъий равишда тузилган Ҳамдўстликдир, деган эдилар. Мен бундай ёндашувларга қарши эдим. Тарихни қайтадан ёзиб чиқиш мумкин эмас. Бунинг устига тарихнинг ҳар бир саҳифасини халқларнинг бир неча авлодлари ёзишган.

Ҳозирги вақтда энг муҳими — қарама-қарши туришни тўхтатиш, тотувликка эришишдир. Бундан буён ҳам қон тўкилишига мутлақо йўл қўйиб бўлмайди! Ахир ғам, қасос туйғуси пировардида нафратни келтириб чиқаради. Ана ўшанда ҳеч қандай панд-насиҳат фойда қилмайди.

Одамлар қаерда яшамасинлар, — Молдовадами, Арманистондами, Озарбайжондами, — бир нарсага — ҳимоя қилинишларига ишончлари комил бўлиши керак. Бинобарин, бу масъулият сиёсатчилар зиммасига тушади. Москвадаги кенгашда мен келтирган далиллар мана шу. Яширмайман: бу масалани ҳал этишда менинг қатъий туришимни МДҲ давлатларининг раҳбарлари қўллаб-қувватлаганидан мамнунман. Баъзи бировлар мени гапга кўнмайдиган қайсар дейишлари мумкин. Эҳтимол, уларнинг гапи тўғридир. Менинг ҳаётий тажрибам ҳамиша ҳақиқатни гапириш кераклигини кўрсатиб турибди. Аччиқ, ачинарли бўлса ҳам ҳақиқатни гапириш керак! Майли у кўп одамларга ёқмасин. Аммо вақт ўтгандан сўнг сени тушуниб олишади, шугина эмас, қўллаб-қувватлашади. Бундай қилиш осон эмас, албатта. Бинобарин, мен тутган бу йўлимдан қайтмайман.

— Одатда кенг доирадаги газетхонлар ва телетомошабинлар мустақил давлатларнинг бошлиқлари тўпланадиган мажлислар зали эшиклари беркитиб қўйилса, у ерда нималар бўлганидан бехабар қоладилар. Москвада Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги хўжалик судининг ҳуқуқий мақоми тўғрисидаги ҳужжат имзоланди. Бу қандай суд, у нима билан шуғулланади?

— Биз сифат жиҳатидан янги, таъбир жоиз бўлса — маърифий даражага чиқмоқдамиз. Хўжалик суди қатъий ва холис ҳакам бўлиши керак. Биз бу билан янгилик кашф этганимиз йўқ. Европа ҳамжамияти худди шундай қоида асосида ишлаяпти.

— Армия масалалари эса... улар бир даста эдику?

— Тафсилотларига тўхталиб ўтирмайман. Энг муҳими чегаралар бор ва улар дахлсиз бўлиб қолаверади. МДҲ ҳудудига дахл этилишига йўл қўйиб бўлмайди. Шу сабабли биз Тожикистонда вужудга келган муаммоларга кўп вақтимизни сарфладик...

— Ҳамдўстликнинг кўп томонлама кучларини барпо этиш тўғрисидаги таклифингизга қайтайлик. Бу куч кимлардан иборат бўлади, улар қандай вазифаларни бажаради?

— Тошкент ҳамиша тинчлик шаҳри бўлиб келган ва ҳозир ҳам шундай бўлиб қолмоқда. Шу сабабли бир неча кундан сўнг МДҲ мамлакатлари ташқи сиёсат ва ҳарбий маҳкамаларининг раҳбарлари Ўзбекистон пойтахтида тўпланадилар. Барча воситалар шу ерда ишлаб чиқилади. Ҳамдўстлик ҳудудида хунрезлик дарҳол тўхталиши керак! Эътиборингизни яна бир муҳим жиҳатга қаратмоқчиман. Собиқ иттифоқ парламентининг мажлислари қандай ўтганини эслаб кўринг. Ўзбекистон делегациясини ҳамиша лоқайдликда айблашарди. Энди замон бошқа. Давлатимиз воқеаларнинг ортида судралиб қолмоқчи эмас...

— Ислом Абдуғаниевич, энди бошқа бир нозик муаммо — сизнинг характерингиз тўғрисида гапирайлик. Кўп одамлар сизни чиқиша олмайдиган, ўжар киши дейишади...

Гапингизни тушундим. Гўё мен демократияни, турли ҳаракатларни «бўғяпман»... Мен тутган йўлни турлича талқин этиш мумкин. Лекин бир нарсани ҳисобга олишни сўрайман: мен ўз халқимни севаман ва у яхшироқ яшаши учун мумкин бўлган ҳамма ишни қиламан. Ишончим комилки, тез орада халқимиз яхши яшай бошлайди! Кўп миллатли Ўзбекистон диёрида миллатлараро можаролар бўлмаслиги керак. Инсонийлик, инсонпарварлик — одамларимизнинг руҳиятига хос асосий фазилатлардир!

— Ҳамдўстлик давлат бошлиқларининг кенгаши яна бир воқеага — Нурсултон Назарбоев туғилган кунга тўғри келди. Билишимча, сиз Қозоғистон баргоҳига бориб, уни табрикладингиз...

— Ҳа, у жуда хурсанд бўлди. Нурсултон Абишевич шунчаки зўр сиёсий арбоб эмас, балки ажойиб инсон ҳамдир. Ҳузурига бориб, эзгу истакларимни айтишни ўз бурчим, деб билдим. Очиғини айтсам, биз бу воқеадан хабардор эдик, унга олдиндан тайёрланган эдик. Қозоғистон Президентига мусаввир Жавлон Умарбеков чизган ажойиб суратни ва Нурсултон Абишевич тасвирланган гулдонни ҳадя қилдик. Ахир халқларимиз фақат қўшни эмас, биродар халқлардир.

...Тошкентга ярим кечада етиб келдик. Лекин Ўзбекистон Президенти ёрдамчиси билан эрталабга мўлжалланган долзарб ишлар рўйхатини келишиб олган эди. Эртага эрталаб у Хельсинкига — Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши инсон ҳуқуқлари комиссиясининг мажлисига жўнаб кетади.

Ислом Каримов мулозаматни тан олмайди, ваъда беришни ёқтирмайди. Унинг кучи ҳам мана шунда бўлса керак...

Л. ЛЕВИН,
ЎзА мухбири.

Москва — Тошкент.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

УЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ВА АВТОМОБИЛЬ МАШИНАСОЗЛИГИ КОНЦЕРНИНИНГ АЛОҲИДА УРНАК КУРСАТГАН ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТУҒРИСИДА

Тармоқда кўп йил ҳалол меҳнат қилганлиги, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги ва жамоат турмушида фаол иштирок этганлиги учун қуйидагиларга фахрий унвонлар берилсин:

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган саноат ходими»:

Беляев Владимир Александрович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори

Ерзин Ильдар Ҳасанович — Тошкент агрегат заводининг таъмирчи-чилангари

Жуков Александр Александрович — Самарқанддаги «Красний двигатель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг чилангари

Пайзиев Баҳодиржон Обидович — Тошкент агрегат заводи директори ўринбосари

Пўлатов Зоир — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси токари

Рисматов Абжабор Жапарович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси чилангари

Уринов Иван — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси токари

Хоназарова Нафиса — «Чирчиқсельмаш» заводининг қуюв цехи ишчиси

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ихтирочи ва рационализатор»:

Асатов Ҳамидулла — «Ўзбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори

Ҳокумжонов Аҳмаджон Ёқубжонович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси конструкторлик бюроси бошлиғининг ўринбосари

Қуйидагилар Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Азизов Тўлқинжон Абдулҳакимович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг созловчиси

Бабайлов Виктор Николаевич — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг темирчи-қолипловчиси

Бегалиев Камолтой Қошқартоевич — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари

Бельченко Людмила Григорьевна — Самарқанддаги «Красний двигатель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг устаси

Будаев Александр Владимирович — «Чирчиқсельмаш» заводи директори

Васильев Мстислав Александрович — Самарқанддаги «Красний двигатель» ишлаб чиқариш бирлашмаси техника бўлимининг созловчиси

Власов Александр Алексеевич — «Чирчиқсельмаш» заводининг қолипловчиси

Дроздов Анатолий Дмитриевич — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси автоматлар ва ярим автоматлар созловчиси

Иброҳимов Латиф — «Чирчиқсельмаш» заводи монтажчиси

Интанкин Иван Иванович — Самарқанддаги «Красний двигатель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цех бошлиғи

Эргашев Жўрабой Аширович — «Чирчиқсельмаш» заводи касаба уюшмаси комитетининг раиси

Кох Виктор Яковлевич — «Чирчиқсельмаш» заводи бош муҳандиси

Кузнецов Александр Григорьевич — Самарқанддаги «Красний двигатель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг назоратчиси

Маъқубов Ҳусан Каримович — «Чирчиқсельмаш» заводи конструкторлик бюросининг бошлиғи

Мераҳмедов Маклан — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг герметиклик синовчиси

Мирсодиқов Усканбой Рисқалиевич — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси токари

Мусаев Раҳимбой — «Чирчиқсельмаш» заводи электр пайвандчиси

Пак Владимир Михайлович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси термогальваника цехи чилангари

Панченко Олег Викторович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси назорат ўлчов асбоблари ва автоматлар чилангари

Пархоменко Сергей Александрович — «Чирчиқсельмаш» заводи токари

Ражабов Раҳмонқул — Самарқанддаги «Красний двигатель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг устаси

Ражибоев Нишонбой Урмонович — «Чирчиқсельмаш» заводининг мутахассиси

Рихсиев Рустам Обидович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси трактор йиғув цехининг синовчи-ҳайдовчиси

Сиддиқов Соли Солиевич — Самарқанддаги «Красний двигатель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг созловчиси

Тараскин Андрей Емельянович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси токари

Ҳайдаров Мирвоҳид — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг тракторчиси

Ҳасанова Сафимма — «Чирчиқсельмаш» заводининг бурғуловчиси

Чеховский Лев Никодимович — Самарқанддаги «Красний двигатель» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Москвич» кичик корхонасининг устаси

Шокирова Хазира Харисовна — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси йиғув цехининг бутловчиси

Шиховцев Виктор Григорьевич — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бурғуловчиси

Эшонқулова Мавжуда Юсуповна — «Чирчиқсельмаш» заводининг чархловчиси

Эйсмонт Леонид Брониславович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош конструктори — махсус конструкторлик бюросининг бошлиғи

Ёқубов Миртурғун — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси ускуналарни таъмирлаш чилангари

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил, 5 июль.

БАРАКА–МЕҲНАТДА

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТУЛАНИНГ БИТИМИ

ТУЛА, 7 июль. (РАТА-ТАСС мухбири Валерий Руденко). Ўзбекистон Республикасининг ҳукумати билан Тула вилоятининг маъмурияти ўртасида савдо-иқтисодий ҳамкорлик ҳақида битим имзоланди. Битимда вилоятга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, холодильниклар, компрессорлар юбориш кўзда тутилган. Бунинг эвазига тулаликлар Ўзбекистонга кир ювиш воситалари, юк ташийдиган мотороллерлар, синтетик каучук, қуйма чўян, тасмали конвейерлар етказиб беради. Яқин ўтмишда ўқ-дори ишлаб чиқарган «Штамп» заводига буфетлар учун 200 та самовар ясашга буюртма берилди.

Истиқболда Тула билан Ўзбекистоннинг ҳамкорлиги анъанавий алоқалар билангина чекланиб қолмайди: томонлар қўшма ишлаб чиқаришлар ва корхоналар барпо этиш имкониятини ўрганиб чиқмоқдалар.

ЭКОЛОГИЯ МАГИСТРЛАРИ БЎЛАДИ

Тошкентда экология йўналишидаги тижорат олий ўқув юрти барпо этилмоқда. У халқаро мустақил экология-сиёсатшунослик дорилфунунининг бўлимидир. Бу ерда экология ва экология сиёсати соҳаси мутахассислари, шунингдек атроф муҳит муаммолари билан боғлиқ бошқа мутахассислар тайёрланади.

Таълимнинг пулли бўлиши кўзда тутилган. Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади, инглиз тили батафсил ўрганилади. Тошкентдаги янги олий ўқув юртида олинган диплом яқин ва олис чет давлатларда ишлаш ҳуқуқини беради. Дорилфунунни битирганларга бакалавр, магистр илмий даражалари берилади.

Тошкентнинг янги олий ўқув юртида лекцияларни октябрь ойида бошлаш кўзда тутилмоқда.

(ЎзА мухбири).

Вазирлар маҳкамасида

Хабар бериб ўтилганидек, 6 июль куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг мажлиси бўлди. Унда вазирликлар ва идораларнинг, концернлар, уюшмалар ва банкларнинг раҳбарлари қатнашдилар. Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов бошқарди.

Мажлисда Туркия Республикаси томонидан ажратилган кредитлардан фойдаланиш ва хизмат кўрсатиш чоралари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Ушбу масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазири Ў. Т. Султонов ва Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бошқаруви раиси Р. С. Азимов маъруза қилдилар.

Ўзбекистон Республикаси билан Туркия Республикаси раҳбарлари ўртасидаги аҳдлашувга мувофиқ Туркиядан қарзга 2 миллион тонна дон, 250 минг тонна шакар, дори-дармон, халқ истеъмол моллари, ҳаммаси бўлиб 595 миллион долларлик маҳсулот сотиб олиш тўғрисида битим имзоланди. Бу қарз уч йил мобайнида қайтарилиши керак.

Туркия Республикаси ажратган қарз ҳисобидан Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги дон ва шакар харид қилиш юзасидан шартномалар имзолади. Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан Туркэкзимбанк ўртасида 250 миллион доллар миқдорида кредит битими тузилди.

Бу кредитларнинг республика учун иқтисодий аҳамияти ҳақида, Ўзбекистон мустақил давлат сифатида умумжаҳон қонунларига қатъий риоя этаётгани, бу соҳада республика ҳукумати катта иш олиб бораётгани таъкидланди. Туркия Республикаси кредитларидан самарали фойдаланиш ва уларни ўз вақтида қайтариш масалаларига асосий эътибор қаратилди.

— Бу кредит Ўзбекистон мустақил давлат бўлгандан буёнги биринчи кредитдир, — деди А. Муталов. — Кредит қарз демакдир. Бунга масъулият билан ёндашишимиз керак. Биз ҳаммамиз ана шу қарзни узиш йўлларини излашимиз даркор.

Туркия Республикаси кредитларидан фойдаланиш стратегияси ҳақида, валютага олиб келинган молларга нарх-наво белгилаш, бу борада хорижий давлатлар тажрибасини қунт билан ўрганиш, улардан мақсадга мувофиқ фойдаланиш лозимлиги қайд этилди.

Ўзбекистон маҳсулотларини дунё бозорига олиб чиқиш масаласига алоҳида аҳамият берилди. Ана шу маҳсулотларни четга чиқариш учун кенг йўл очиш зарур. Айниқса ҳозирги пишиқчилик даврида ўлкамиз боғ-роғларида етиштирилаётган ноз-неъматларни жуда бўлмаса тажриба сифатида хорижий мамлакатларга жўнатиш керак. Мажлисда ана шу маҳсулотларни қайта ишлашга мўлжалланган янги технологиялар яратиш масаласига ҳам эътибор жалб қилинди.

Вазирлар маҳкамасининг мажлисида 1992 йилда давлат эҳтиёжлари учун маҳсулот етказиб бериш тўғрисидаги масала ҳам муҳокама этилди. Мазкур масала хусусида Ўзбекистоннинг тараққиёт истиқболини белгилаш комитети раиси вазифасини бажарувчи В. И. Сааковнинг маърузаси ҳамда «Ўзшартномасавдо» уюшмаси раиси Т. Я. Шариповнинг қўшимча маърузаси тингланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзА).

Бу суратлар Ўрта Чирчиқ районидаги Акмал Икромов номли жамоа хўжалигининг Ҳотам Шодиев бошлиқ бригадасида олинган: колхоз раиси Абдукарим Тошматов (ўнгда) ва механик Низом Усмонов; Қизларгул момо ёпган нонлар. Хўжалик ишлари ҳақида учинчи саҳифада ўқийсиз.

Тошкент ҲАҚИҚАТИ

9 июль, 1992 йил ● № 103 (10.352).

БУ ЙЎЛДАН ҚАЙТИШ ЙЎҚ!

**● «ТУРКИЯ БИЗГА — 595 МИЛЛИОН ДОЛЛАР КРЕДИТ АЖРАТДИ,
ЯНА — 1 МИЛЛИАРД ДОЛЛАР АЖРАТМОҚЧИ
● ИСПАНИЯ — 1 МИЛЛИАРД ДОЛЛАР,
● АНГЛИЯ — 700 МИЛЛИОН ДОЛЛАР,
● ГЕРМАНИЯ — 500 МИЛЛИОН ДОЛЛАР КРЕДИТ АЖРАТДИ.
● БУ КРЕДИТЛАРНИНГ КАТТА ҚИСМИГА ЎЗБЕКИСТОНГА ЭНГ ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯЛАР КЕЛТИРАМИЗ».**

(Ислом Каримовнинг XII чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг X сессиясида сўзлаган нутқидан).

Ўзбекистонни иқтисодий инқироздан олиб чиқиш, бозор иқтисодиёти асосида уни индустриал тараққий этган давлатлар даражасига кўтариш шу кунда республика раҳбарияти олдида турган энг долзарб вазифалардан биридир. Бунинг жиддийлигини тасаввур қилиш учун Туркия иқтисодий мўъжизасининг асосчиларидан бири, Туркия Президенти Турғут Озалнинг бир гапини эслаш лозим деб ҳисоблаймиз. Бундан 12 йил муқаддам Туркия ҳам Ўзбекистондек оғир шароитда бўлган пайтларда у: «Ё бозор, ё ўлим!» деган шиор билан чиққан эди.

Бизнинг иқтисодчиларимиз ҳам Ўзбекистоннинг турли ривожланиш йўлларини тавсия этмоқдалар. Ҳар бир дастурнинг муҳим томонларини қайд қилган ҳолда, бир мавзу устида алоҳида тўхтаб ўтмоқчи эдик. Шуни таъкидлаб ўтиш кераки, биз қайси йўлдан бормайлик бу муҳим тадбирни четлаб ўта олмаймиз, у ҳам бўлса, ишлаб чиқаришга янги замонавий технологияларни жорий этиш масаласидир.

Маълумки, ривожланаётган мамлакат тараққиёти суръати шу давлатнинг янги технологияларни сотиб олишга қанча маблағ ажратаётгани билан белгиланади. Хўш, шундай экан, бу масалага Ўзбекистонда қандай аҳамият берилмоқда? Республика бюджети камомади шароитида бунинг қандай имкониятлари топилмоқда?

Куни кеча республикамизга иқтисодиёт соҳасидаги Нобель мукофотининг лауреати, Корея Республикасидаги «ДЭУ» корпорациясининг Президенти Ким У Жун келиб кетди. Ўзаро келишув асосида Корея корпорацияси 100 миллион доллар ва Ўзбекистон ҳукумати 100 миллион доллар маблағ ажратиб, Асакада уч турдаги енгил машиналар ишлаб чиқарувчи автомобиль заводи қуришга қарор қилинди. Корея корпорацияси раҳбарининг ваъдасига биноан келгуси йилнинг охирига бориб Асака заводи конвейеридан дастлабки машиналар туша бошлайди.

Замонавий фан ва техника ютуқларини ўзида мужассамлаштирган янги технология кам меҳнат ва хом-ашё сарф қилган ҳолда жаҳон бозорида рақобат қилаоладиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш имконини беради. Юксак талабларга жавоб берадиган турли-туман маҳсулотларни дўкон пештахталарига қалаб ташлайди.

Бу гал биз республика машинасозлик корхоналари тизимида янги технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этишга бағишланган мавзу устида бироз тўхталиб ўтмоқчимиз.

Табиий бойликлар тобора камайиб бораётган ҳозирги даврда ҳар бир халқнинг турмуш даражаси ёқилғи тежайдиган, чиқитсиз технологияларни қанчалик кенг жорий этилганлиги, ишлаб чиқарилаётган ялпи маҳсулот таркибида тайёр буюмларнинг миқдори қанчалиги билан боғлиқдир. Ўзбекистон шароитида бу кўрсаткич замонавий технологияларда ишлайдиган кўплаб кичик корхоналарнинг сони билан ҳам белгиланади.

Шу даврга қадар биз катта-катта иншоотлар қурсак, йирик корхоналар барпо этсак, улкан машиналар ишлаб чиқарсак, башарий муаммоларни ҳал қилсак бўлгани, қолганлари ўз-ўзидан ҳал бўлаверади, деб ҳисобладик. Улкан заводларни қурдик, миллион-миллион гектар ерларни ўзлаштирдик, катта-катта чорвачилик комплекслари барпо этдик.

Лекин миллион гектар ерлар шахсий томорқадан 2—3 баравар кам ҳосил берди, экологик экспертизадан ўтмаган йирик корхоналар ер, сув, ҳавони заҳарлади, айрим чорва комплексларидаги сигирлар эчкидан ҳам кам сут берди, озуқа танқислигидан вазнига етмаган моллар гўштга топширилди.

Ваҳоланки, оилага 25 сотих ер, молига бироз ем бериш, кичик техник мосламалар ишлаб чиқаришга иккинчи даражали иш деб қаралди. Йўқ, асло ундай эмас экан. Ахир буюк Американи кичик фермер хўжаликлари боқмоқда-ку. Мана, бизда ҳам бундай ишларга энди эътибор берила бошланди.

Тошкент трактор заводида йилига 2 минг дона кичик трактор ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган цех барпо этилмоқда. Уларга Хитой Халқ Республикасидан келтириладиган кичик двигателлар ўрнатилади. Бу тадбир — бутун Ўзбекистон ва Ўрта Осиё ҳудудидаги фермерлар ва шахсий хўжаликларни томорқаларда ишлайдиган кичик тракторлар билан таъминлаш имконини беради.

Ўзбекистоннинг имкониятлари кўп. Яқин-яқинларда дунёдаги энг йирик юк ташувчи самолётлар ишлаб чиқарган Тошкент самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси бизнесменлар, ишбилармонлар, тадбиркорлар учун 5—6 кишилик кичик самолётлар ишлаб чиқара олмайди, дейсизми! Ёки 100—120 от кучи қувватли двигателлар ишлаб чиқарадиган Тошкент мотор заводида кичик двигателлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш мумкин эмасми?!

Маълумки, Ўзбекистонда 550—600 минг тонна шоли етиштирилади. Унинг пояси далада чириб кетади, ёқиб юборилади. Айни бир пайтда қўшни Синцзян уйғур автоном районида шолипоядан ажойиб Хитой қоғозлари тайёрланмоқда. Биз эса 70 йилдан буён рус ўрмони қоғозига қараб қолганмиз. Қоғоз нархи осмонга кўтарилгандан сўнг бизда бутун бошли газеталар чиқмай, китоблар чоп этилмай, журналист, матбаачилар ишсиз қолмоқда. Ваҳоланки, шолипоядан целлюлоза олиш корхонаси қурилганда ҳам ўзимизни қоғоз билан таъминлар эдик, ҳам қўшимча иш жойлари пайдо бўлар эди. Бу шунчаки гап эмас. Тошкентдаги химия технологияси илмий-тадқиқот институтида жаҳон амалиётида қиёси бўлмаган микрокристалли целлюлоза ишлаб чиқарувчи янги замонавий технология яратилди. Бу ишлаб чиқаришга жорий этилса, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида биринчи бўлиб шундай юқори сифатли қоғоз берадиган қимматли хом-ашё ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Ўзбекистон катта илмий-интеллектуал имкониятларга эга. Яратилаётган кашфиётлар ҳам кўп. Масалан, Тошкентдаги «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмасида диод кристалларни тайёрлашда ҳамда интеграл схема ғилофларига тилло суви юритишда қўлланадиган янги усул маҳсулотнинг сифат кўрсаткичларига мутлақо таъсир қилмаган ҳолда йилига қарийб 300 килограмм соф олтинни тежаш имконини беради.

Республика пойтахтидаги «Зенит» заводида эса Хитойдан келган мутахассислар билан биргаликда замонавий рангли телевизорлар йиғувчи линия ишга туширилди ва дастлабки 250 та телевизор ишлаб чиқарилди.

«Ўрта Осиё кабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида кабель маҳсулотлари чиқитини қайта ишлаш бўйича жорий этилган америкаликлар технологияси корхонанинг рангли металлга бўлган эҳтиёжини қондириш имконини берди. «Эльбор» бирлашмасида ташкил этилаётган қўшма корхоналарда эса сунъий олмосдан ясалган темир йўнувчи асбобларнинг фойдаланиш муддатини 3 — 5 баравар оширадиган турини ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Қарабсизки, имкониятимиз ҳам бор, мутахассисларимизнинг ақл-заковати ҳам етарли, тадбирий-ташкилий ишларни жонлантириб юборсак, бозор иқтисодиётининг кенг ва равон йўлига чиқиб оламиз ва ҳаётимиз бугунгидан анча енгиллашиб қолади. Бунга ишонч ва иштиёқ катта.

Шу йилнинг иккинчи ярмида республика ҳукумати тадбирларига кўра жами 5 миллион 200 минг долларлик (эътибор беринг, ишлаб чиқариладиган маҳсулотимиз Америка долларида ҳисобланмоқда) ҳамда 325 миллион сўмлик 35 та тадбирни жорий этиш мўлжаллаб қўйилган. Бу тадбирларда ишчиларнинг меҳнат шароитларини яхшилайдиган, атроф-муҳитни муҳофаза қиладиган экологик тоза технологиялардан тортиб ёқилғи ва хом-ашё тежайдиган, сиз билан биз учун ниҳоятда зарур бўлган энг замонавий буюмлар ишлаб чиқарувчи технологиялар ҳам кўзда тутилган.

Ўзбекистон Бош вазири ҳузуридаги матбуот шўъбаси

ПОЛЬШАГА ИШЛАШГА

Тошкент олий ўқув юртларининг етти нафар талабаси ёзги таътилни Польшада ўтказади. Уч ҳафта давомида йигит ва қизлар Краков корхоналарида ишлайдилар. Ўзбекистонда иш кўраётган «Светлица польска» жамоат маданий маркази бу имкониятни яратди. Бу польшалик ва ўзбекистонлик ёшлар ўртасида алоқа ўрнатиш катта дастури амалга оширишнинг бошланишидир, холос. Икки мамлакатнинг ўқувчилари, талабалари, ёш мутахассислари мунтазам бир-бирларига бориб туришлари режалаштирилган.

(ЎзА мухбири).

МУҲИМ КЕЛИШУВ

Корея Республикасидаги «Голд сатр» фирмаси электрон саноатига ихтисослашган йирик корхоналардан биридир. Дунёга машҳур бу фирма республикамиз билан ҳам ҳамкорлик алоқаларини боғлаган. Тошкентдаги «Зенит» заводи билан бирга қурилган шундай муносабат мустаҳкам ривожланиб бормоқда. Икки корхона ўртасида муҳим шартнома тузилди. Шу келишувга мувофиқ «Голд сатр» фирмаси «Зенит» заводида ишлаб чиқарилаётган видеомагнитофонлари тайёрлашда фойдаланиладиган эҳтиёт қисмлар етказиб беришни зиммасига олди.

С. ОДИЛОВА.

ЯНГИЙЎЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

«ТЕЗ ЁРДАМ» УЧУН

Районда «Тез ёрдам» хизматини яхшилаш мақсадида марказлаштирилган бўлим ташкил этишга қарор қилинди. Ҳалқобод қўрғонида ана шу бўлим учун бинолар қурилиши бошлаб юборилди.

ҚЎШИМЧА ХОНАЛАР ИШГА ТУШАДИ

Н. Ниёзов номли жамоа хўжалигида жойлашган район марказий шифохонасининг травмотология бўлимини тўлиқ таъмирлаш ишлари жадал олиб борилмоқда. Бу ерда бўлим учун қўшимча бино ҳам қурилмоқда. Қурилиш ва таъмирлаш ишлари тугагач, қўшимча жарроҳлик, 8 та даволаш ҳамда дам олиш хоналари ишга тушади. Қурилиш ишларини 9-кўчма механизациялашган колоннаси қурувчилари олиб боришмоқда.

ОНАЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Текширувлар шуни кўрсатдики, туғиш ёшидаги аёлларнинг аксарияти у ёки бу касалликларга чалинган. Шу боис шифокорлар томонидан қишлоқ участка касалхоналари қошида кундузги даволаниш хоналари очилди.

Энди бўлажак оналар кундуз куни бемалол шифохоналарда ётиб, даволанишлари, кечки пайт эса ўз оилалари даврасида бўлишлари мумкин.

**А. РИХСИБОЕВ,
Янгийўл шаҳри.**

● *Милиция ходимлари фаолиятидан*

ҲАР НАФАС ХАЛҚ БИЛАН БИРГА

ИЛГАРИ хабар қилганимиздек, вилоятимизда 15—17 май кунлари бўлиб ўтган табиий офат минглаб гектар боғ-роғларга ҳамда экин майдонларига жиддий зарар келтирди. Оққўрғон, Оҳангарон, Бекобод, Паркент районлари ҳамда Янгиобод шаҳридаги бир қатор хўжаликлар, ташкилотлар, корхоналарга салбий таъсир кўрсатди. Кўпгина уйлар ҳамда маъмурий бинолар жиддий зарарланди. Чорвачилик мажмуалари ҳамда кўприклар, йўллар, сув иншоотлари, электр тармоқлари ва алоқа воситалари жиддий шикастланди.

Лекин мана шундай оғир шароитларда ҳам одамлар ёлғизлатиб қўйилмади. Милиция ходимлари оғир дамларда уларга камарбаста бўлдилар. Алимкент шаҳарчасида ана шундай табиий офат юз берганда шаҳарча милиция бўлимининг бошлиғи, милиция катта лейтенанти Сайдали Тошматов тезкор ҳаракат қилиб, бу ҳақда Оққўрғон район ички ишлар бўлимига хабар берди. Район ички ишлар бўлимининг бошлиғи, милиция майори Эркин Абдуллаевнинг буйруғи билан бутун шахсий жамоа оёққа турди. Тезда ёпирилиб келаётган табиий офат ҳақида вилоят ички ишлар бошқармасининг бошлиғи Насриддин Исмоиловга хабар берилди. Бундай қалтис вазиятда кўп нарса милиция ходимларининг тезкор ҳаракатлари ҳамда тажрибаларига ниҳоятда боғлиқдир. Тартиб посбонлари ўта қийин шароитда ҳам довдираб қолишмади. Хавфли зона ҳисобланган «Қаҳрамон» жамоа хўжалигининг «Қўнғирот» участкасига тез орада 4 та автобус етиб келди. Саноқли дақиқаларда 22 оила хавфсиз жойларга олиб чиқилди. Район ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция майори Саидғози Неъматов биринчи навбатда қариялар, гўдаклар, беморлар мазкур табиий офат юз берган жойдан олиб чиқиб кетилишини эълон қилди ва қўлидан иш келадиганларни қутқариш ишига жалб қилди. Милиция майори Анорқул Худойқулов бошчилигидаги милиция ходимлари эса тезда халқ дружиначиларини тузиб, табиий офат рўй берган жойларни қўриқлай бошлашди.

Бекобод районида эса табиий офат янада оғирроқ кечди. Тожикистон Республикасининг Тяньшан-Янтоғ тоғи қуйи қисмидан келадиган «10-коллектор» Чаноқ қишлоғида тошиб кетиб, ўша атрофдаги хонадонларни сувга бостира бошлади. Кишиларни ва уй ҳайвонларини қутқариш ишлари бошланди. Фожиа бошланиши олдидан милиция майори Юсуп Очилов Ойбек номидаги шўро хўжалиги идорасига келиб, бу ҳақда район ички ишлар бўлимига тезда хабар берди. Бу машъум хабарни эшитган ва эрталабдан сел келиши мумкинлиги ҳақида огоҳлантирилган навбатчи кичик лейтенант Тожиқул Алимов бошлиқнинг тезкор ишлар бўйича муовини Қудрат Муҳамедов билан боғланди ва бутун шахсий жамоа кишиларга ёрдам бериш учун шошилди. Худди шу пайтда вилоят ички ишлар бошқармасининг бошлиғи тошқин содир бўлган ерга келаётганди. У йўл-йўлакай Бекобод район ҳокими Муҳаммадали Расулов билан телефон орқали боғланиб, кечиктириб бўлмайдиган чораларни белгилаб олишди. Табиий офат юз берган жойга етиб келгач бошлиқ ишнинг қандай кетаётганлиги ҳақидаги маълумотни эшитди. Ҳақиқатан ҳам уерда участка инспектори, милиция кичик лейтенанти Абдулла Холмуродов бошлиқ милиция ходимлари фаолият кўрсатаётган эдилар. Сел оқими тахминан маҳаллий вақт билан 5 дан 30 минут ўтганда содир бўлганди. Кўчли сув оқими 70 гектар ердаги маккажўхори майдонини ювиб кетди. 6 та кўприк ишдан чиқди. Яхшиямки «10-коллектор»нинг ўнг қирғоғидаги кишилар чап қирғоқдаги қўшниларига ёрдам бераётган эдилар. Табиий офатни бартараф этишга ҳамма билан бир қаторда ўт ўчирувчилар ҳам катта ҳисса қўшишди.

Вилоят ички ишлар бошқармасининг бошлиғи ҳамда ҳоким уларнинг топшириқлари қандай бажарилаётганлигини кузатишди. Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш кераккки, сув тошқини юз беришидан бир неча кун олдин мана шундай фавқулоддаги ҳолларда қандай иш кўриш ҳақида ўқув машқи ўтказилганди. ДАН инспекторлари, милиция сержантлари Мирзо Боймирзаев, Абдували Хўжаназаров бу ишда алоҳида ўрнак кўрсатишди. Милиция ходимларидан ҳамда шу яқин орадаги қишлоқларда истиқомат қилувчилардан Бекобод район ҳокимининг муовини Каримжон Қодиров, район милиция бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция майори Олег Кимлар бошчилигида янги-янги группалар тузилди. Кейинчалик маълум бўлишича Ойбек номли шўро хўжалигида юздан зиёд оила зарар кўрган. 32 та уй жиддий шикастланиб, ундан 22 таси яшаб бўлмайдиган ҳолга келган. Лекин шуни алоҳида таъкидлаш керакки, милиция ходимларининг ўз вақтида кўрган чора тадбирлари натижасида қурбонлар бўлмади. Қисқаси табиатнинг навбатдаги ҳуружи милиция ходимларини яна бир бор имтиҳондан ўтказди. Улар эса ундан муваффақият билан ўтдилар.

«Дўст киши оғир кунда синалади» ёки «Яхши қўшни узоқдаги қариндошдан афзал» деб бекорга айтмаган халқимиз. Мана шу табиий офатдан азият чеккан кишилар биринчи бўлиб кишиларга ёрдам қўлини чўзганларга ташаккур билдиришди. Шундай кишилардан бири телевидение мухбирига интервью бераётиб шундай деди: «Биз илгарилари милиция ходимларига эҳтиёт бўлиб муомала қилардик. Улар одатда ҳалол виждонли ва матонатли кишилар экан. Икки сутка давомида ўз ҳаракатлари билан кўплаб одамларни қутқаришди. Уларнинг кийим-бошлари буткул ёмғирдан шалаббо эди. Ҳатто қариндошлар ҳам айрим пайтларда бундай ёрдам беришмайди. Бунинг учун уларга катта раҳмат».

Гапнинг сирасини айтганда ички хизмат майори Сайдулла Аъзамов бошчилигидаги ўт ўчирувчилар қанча-дан-қанча уйлардаги тўпланиб қолган сувни тортиб чиқаришди. Участка инспектори Абдулла Холмуродов бошчилигидаги милиция ходимлари эса кўплаб ёш болалар, қарияларни қутқариб қолишди.

Худди шу дамларда Паркент районида ҳам кучли ёмғир селга айланганди. Бу ҳақда район ички ишлар бўлимининг навбатчиси, милиция катта лейтенанти Эргаш Расулов вилоят ички ишлар бошқармасига хабар берди. Унинг буйруғига биноан одамларни қутқариш ҳамда жамоат тартибини сақлаш учун барча чоралар кўрилди. Табиий офат юз борган жойга келиб икки кеча-кундуздан бери ёғаётган ёмғир жуда катта кучга айланиб Чанги қишлоғига катта талафот етказганди. Кўпгина уйлар сув билан тўлганди. Заркент—Сўқоқ йўли ҳам жиддий зарарланганди. Газ қувурларига зиён етиб, кўпгина электр тармоқлари ишдан чиққанди. Жиддий зарар кўрган хонадон аъзолари «Қуёш» илмий ишлаб чиқариш комплексига тегишли кўп қаватли уйларга кўчирилди. Уларнинг айримлари эса қариндошлариникига жойлашишди. О. Нишонов ва С. Ражабовлар бошчилигида ўт ўчирувчилар уйлардаги ва ертўлалардаги сувларни тортиб чиқара бошлашди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ўша куни район ички ишлар бўлимининг навбатчиси, милиция катта лейтенанти Эргаш Расуловнинг кўрган тезкор ҳаракатлари таҳсинга сазовордир. Маҳаллий аҳоли участка инспекторлари, милиция лейтенантлари Мурод Бердиқулов, Шоюсуп Шоназаров, ДАН катта инспектори, милиция катта лейтенанти Сирожиддин Холхўжаев, милиция сержанти Миробид Мустақимов, милиция старшинаси Имом Бековлардан ниҳоятда мамнун бўлишди.

Айни пайтда табиий офатни бартараф этиш ишлари давом этмоқда. Жойларда қурувчилар янги уйлар қуришмоқда. Лекин оғир кунларда милиция ходимларининг кўрсатган ёрдами кишиларнинг ёдларида узоқ вақт сақланиб қолади, албатта.

**Б. ҲАКИМОВ,
Тошкент вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, милиция полковниги.**

**М. МИРСОВУРОВ,
Тошкент вилоят Ички Ишлар Бошқармаси шахсий таркиби ижтимоий ва ҳуқуқий ҳимоялаш бўлими бошлиғининг ўринбосари, ички хизмат майори.**

Республикамиз пойтахтидаги «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба-механика заводида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бу ерда бир ой давомида 35 мингта пластмасса ва 1,5 мингтадан ортиқ металл буюмлари ишлаб чиқарилади. Бу маҳсулотлар республикамизга, шунингдек ҳамдўстлик мамлакатларига етказиб берилмоқда. Мижозларнинг сони элликтадан ошиб кетган. Яқин вақт ичида «Жигули» автомашиналари учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилади. Ушбу суратда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарувчи бригада раҳбари Вадим Саприкинни кўриб турибсиз.

**Сураткаш С. ВЕЛИЧКИН.
(ЎзА).**

ЯНА БИР УЮШМА

Ўзбекистонда оналар уюшмаси тузилди. Унинг асосий мақсади болаларни тарбиялаш ва уларга таълим беришда аёлларга моддий, ижтимоий ва ҳуқуқий ёрдам беришдан иборат. Энг аввало бу тадбир шундай ёрдамга жуда муҳтож оилаларга қаратилган. Ташкилотнинг режасида болалар муассасаларини техникавий жиҳозлаш ва ободонлаштириш, болалар шифокорлари, тарбиячилари тайёрлаш ва малакасини ошириш хизматини ривожлантиришга кўмаклашиш тадбирлари ҳам бор. Бир қанча вазирликлар ва идоралар бу янги жамоат ташкилотига оталиқ қилишни ўз зиммаларига олди.

(ЎзА).

● *ХОТИРА* ●

ЎЛИМГА ТИК БОҚИБ...

АЪЗАМ ака Юсупов билан 1942 йил Тошкентдаги В. И. Ленин номли ҳарбий пиёда қўшинлари билим юртида тайёргарликдан ўтгач, битта полкда жангда қатнашганмиз. А. Юсупов уруш бошлангунга қадар Ўзбекистон Олий Кенгаши Раёсатида хизмат қилган.

У Орёлдан Берлингача бўлган жанговар йўлни босиб ўтди. Ҳамон хотирамда, 1943 йил сентябрь ойининг охирги кунлари эди. Сож дарёси қирғоғида ўрнашиб олган немис фашистларини улоқтириб ташлаш учун бўлган жанг кутилганидан ҳам шиддатли бўлди. Шикастланган немис танки ёнида миномёт тинмай ўқ ёғдириб турарди. Сезгир алоқачи А. Юсупов миномётни даф қилиш учун отишмаларга қарамай ўнқир-чўнқир ерлардан дам эмаклаб, дам сакраб илгарилаб бориб, яқинлашгач қўлидаги гранатани миномётга улоқтирди ва уни ер тишлатди. Жангчиларимизнинг шафқатсиз зарбасига дош бера олмаган душман кечга томон дарё бўйидан чекинишга мажбур бўлди.

Олдинда Михайловский қишлоғи. Гитлерчилар у ерда мудофаа чизиғи барпо этиб, ҳандақлар, ҳимоя чуқурликлари қазиганлар, тиканли сим тўсиқлар ва бошқа иншоотлар қуришган. Қишлоқнинг ҳар бир вайрон бўлган уйида улар мустаҳкам ўрнашиб олганини биз яхши билардик.

Навбатдаги ҳужумда душманнинг кўз-қулоғи ҳисобланган телефон алоқасини ишдан чиқариш керак бўлиб қолди. Батальон командирининг буйруғи билан тўрт кишидан иборат кичик гуруҳ тузилди. Улар орасида Аъзам Юсупов ҳам бор эди.

— Душманнинг орқа томонига йўл олдик,— деб эслайди Аъзам ака.— Сийрак ўрмонга етиб олдик. Дурбин билан уёқ-буёқни кўздан кечира бошладим. Икки километр нарида — сойда танклар, автомобиль ва аравалар турар, аскарлар эса ҳаракатда эди. Ўрмон ёқалаб юрдик. Қора симга дуч келдик. Сим томонга эмаклаб бордим, эҳтиёткорлик билан уни пича қирқиб тозаладим. Чўнтагимдан телефон дастасини олиб уладим, қулоқ тутдим. Икки томондан немис тилидаги сўзларни эшитдим. Душман кучи тўпланган сойдаги жойни аниқладик. Маълумотлар билан Василий Корецкий ва Охунжонов штабга кетишди. Содиқов билан мен кузатувни давом эттирдик. Орадан уч соат вақт ўтди чамаси. Тўпларимизнинг аниқ нишонга олиб отган снарядлари душман танки, ўқлар ортилган транспорти ва араваларининг кулини кўкка совурди.

Телефон симидан икки қулочини кесиб ўрмонга қайтдик. Вақтида ҳужумга отланган қуролдошларим гитлерчилар мудофаасини ёриб ўтиб, Михайловскийга кириб боришди. Кетма-кет биз ҳам етиб келдик. Қишлоқ кўчаларининг бирида дўстим Охунжонов яраланди. Икки ўртадаги жанг унча узоқ давом этмаган бўлса-да, аммо ниҳоятда шиддатли бўлди. Фашистлар катта талафот бериб, қишлоқдан чекинди.

...Садоқатли турмуш ўртоғи Тўти ая Аъзам акага дори ичирди. Бир неча дақиқа ўтгач, суҳбатимиз яна давом этди.

— Душманни изма-из қувиб, 1943 йил декабрь ойида Васильевка—Будуше қишлоқларига кириб бордик. Олдинда Гомель шаҳри ва Днепр дарёси.

Тун ҳаммани ўз оғушига олган. Жангчилар чарчаган. Қалин ўрмоннинг сийрак дарахтлари орасидаги ялангликда ҳордиқ чиқармоқдамиз.

Фронтнинг ҳар икки томони тинчиган, атрофда жимжитлик ҳукмрон. Аҳён-аҳёнда дайди ўқлар визиллайди. Лайлакқорни уёқдан-буёққа учириб ўйнаётган совуқ борган сари зўраярди. Тепалик орқасидаги катта қишлоқни немислар қўлдан бермаслик мақсадида мудофаа маррасини анча мустаҳкамлаган эдилар. Ҳужумга ўтмасдан олдин разведкага бориб келиш лозим топилди. Штабга уч киши чақирилдик. Полк командири бизни бирма-бир кўздан кечириб чиқди.

— Йигитлар, мен сизларни муҳим иш билан чақирдим. Яқин кунларда ҳужумга ўтамиз,— деди у жиддий оҳангда.— Бунинг учун дастлаб душманнинг кучини, режаларини билишимиз керак. Буни «тил»сиз амалга ошириш мумкин эмас. Бу ишга кичик сержант Юсупов бошчилик қилади. Вазифа тушунарлими?

— Тушунарли, ўртоқ подполковник. Хотиржам бўлаверинг, биз, албатта, «тил» тутиб келамиз,— одатдаги сергаклик билан жавоб қайтардим.

...Ярим тун. Сокинлик. Уч дўст оппоқ қорли сокин ўрмондан чиқиб, тепалик томон кетишди. Улар анча юришди. Бўрон борган сайин жиддийлашар, изғирин жангчилар юзига найзасини санчарди.

Совуқдан немис солдатлари қорда дам юриб, дам эмаклаб бораётган оқ халатли разведкачиларни кўришлари қийин ва уларнинг оёқ товушлари эшитилмас ҳам эди. Йигитлар фронт чизиғидан, душманнинг орқа томонига ўтиб олдилар.

— Юсупов, мана симни қара.— Василий унинг қўлидан секингина тортиб шивирлади.— Бу алоқа симини агар узиб ташласак, немислар бу ерга албатта, келади, қўлга оламиз.

— Шошмай тур,— деди кичик командир.— Симни улашга оддий аскарлар келишади. Бизга эса офицери керак.

Улар бироз жим қолдилар. Юсупов узоқ вақт олдинга диққат билан қараб турди.

— Кўряпсанми?— деди Юсупов, қишлоқ четидаги уйга ишора қилиб.— Қара, мўридан тутун чиқаяпти. Ана, соқчи ҳам уёқдан—бу ёққа юрибди, демак, ичкарида офицерлар бор.

Учовлон ўша томонга юришди. Автоматни бўйнига осиб олган соқчи қўлларини қўлтиғига тиққан ҳолда совуқ еган оёқларини бир бирига урарди.

Разведкачилар уй томон эмаклаб боришди. Василий Корецкий чапдастлик билан соқчига ташланди, бўғзидан ушлаб, ханжар санчди. Соқчи овоз чиқаришга ҳам улгурмай ерга йиқилди. Василий мурдани оёғидан тортиб, уй орқасига олиб ўтди.

Юсупов деразадан ичкарига қаради: жинчироқ миллиллаб хонани ғира-шира ёритиб турипти. Икки офицер карта ўйнаб ўтирарди.

Разведкачилар нафасларини ростлаб, бир-бирларига имлаб олишди. Юсупов қаттиқ зарба билан эшикни тепди, шаҳдам одимлар билан кириб, автоматни тўғрилади.

— Хэнди хох! (Қўлингни кўтар!)

Совет жангчилари кириб келишини кутмаган фашистлар гангиб қолдилар, уларнинг қўл кўтаришлари ва асир тушишдан ўзга чоралари йўқ эди. Зумда қўллари боғланиб, оғизларига латта тиқилди.

— Фронт чизиғига энди яқинлашганимизда, деб ҳикояни давом эттирди Аъзам ака Юсупов.— бизни гитлерчилар сезиб қолди, шекилли, ракета отиб, автоматлардан ўққа тута бошлади. Тонг отар-отмас штабга етиб келдик. Полк командири стол устидаги харитага энгашганича ўйчан ўтирар, хошиясига турли белгилар чизиб қўяр эди.

Мен рухсат сўраб мурожаат этган ҳолда қилинган ишлар тўғрисида маълумот бердим.

— Ўртоқ подполковник, сизнинг буйруғингизни бажардик. Бир офицерни асир олдик, иккинчиси йўлда ўқ тегиб ўлди. Биримиз енгил ярадор бўлдик.

Полк командири гапимни диққат билан эшитди, кейин ярадор дўстимиз Семеновни ўз машинасида даволаш пунктига жўнатди. Бизга раҳматнома билдириб, дам олишга рухсат берди. Кейин билсак, олиб келган ўлжамиз душманнинг асосий сирини айтиб берибди.

Бир кундан сўнг шу участкада ҳужумга ўтилди. Қаттиқ жанглар натижасида немислар мудофаасини ёриб ўтдик. Атроф қишлоқлардан душман ҳайдаб чиқарилди. Кейинчалик душман Гомель шаҳридан ҳам чекинди. 2 декабрда эса Диепр учун бўлган жангда жуда кўплаб ўзбек жангчилари бошқа миллат вакиллари билан елкама-елка туриб жанг қилиб мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатдилар.

1944 йилнинг баҳорида Юсуповни Ленинграддаги ҳарбий-сиёсий мактабга юборишди. Ўқишни битиргач унга лейтенант унвони берилди. У ҳаракатдаги 207-ўқчи дивизия таркибидаги ўқчи полк партия ташкилотчиси этиб тайинланди. Ғалаба байрамини Берлинда кутиб олди.

Кўрсатган жасоратлари учун Аъзам Юсупов I, II даража Ватан уруши, «Қизил Юлдуз» орденлари, «Жасурлиги учун» «Жанговар хизматлари учун» ва қатор бошқа медаллар билан мукофотланди.

Урушдан қайтиб келгач Тошкент вилоят ижроия қўмитаси бўлим мудири вазифасида ишлади. Узоқ йиллар Оққўрғон ва Оҳангарон ноҳиялари партия, совет ташкилотларида хизмат қилди. Кейинги пайтда унинг соғлиғи ёмонлашиб, кўрпа-ёстиққа михланиб қолди.

— Сизларни кўрсам кўнглим очилади,— дерди ҳар сафар унинг ҳолидан хабар олгани борганимизда.— Гаплашсам, касални унутгандай бўламан, худди оғриқларим енгиллашгандай ҳис этаман ўзимни.

Ҳа, балиқ сув билан, одам одам билан тирик дейдилар. Фронтда кўрган ва бошимиздан кечирганларимиз тўғрисида узоқ суҳбатлашардик. Бироқ...

Умрининг қарийб эллик йилини халқ хизмати учун бағишлаган покиза инсоннинг юраги уришдан тўхтади. Дафн маросимида марҳумнинг ёр-дўстлари, таниш-билишлари йиғилди, руҳини шод этишди. Уни ҳамма ҳурмат қиларди. У каби фидокор кишиларнинг хотираси доимо қалбимизда яшайди, халқ бундай фарзандларини унутмайди.

**Акром АЪЗАМОВ,
Улуғ Ватан уруши фахрийси.
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.**

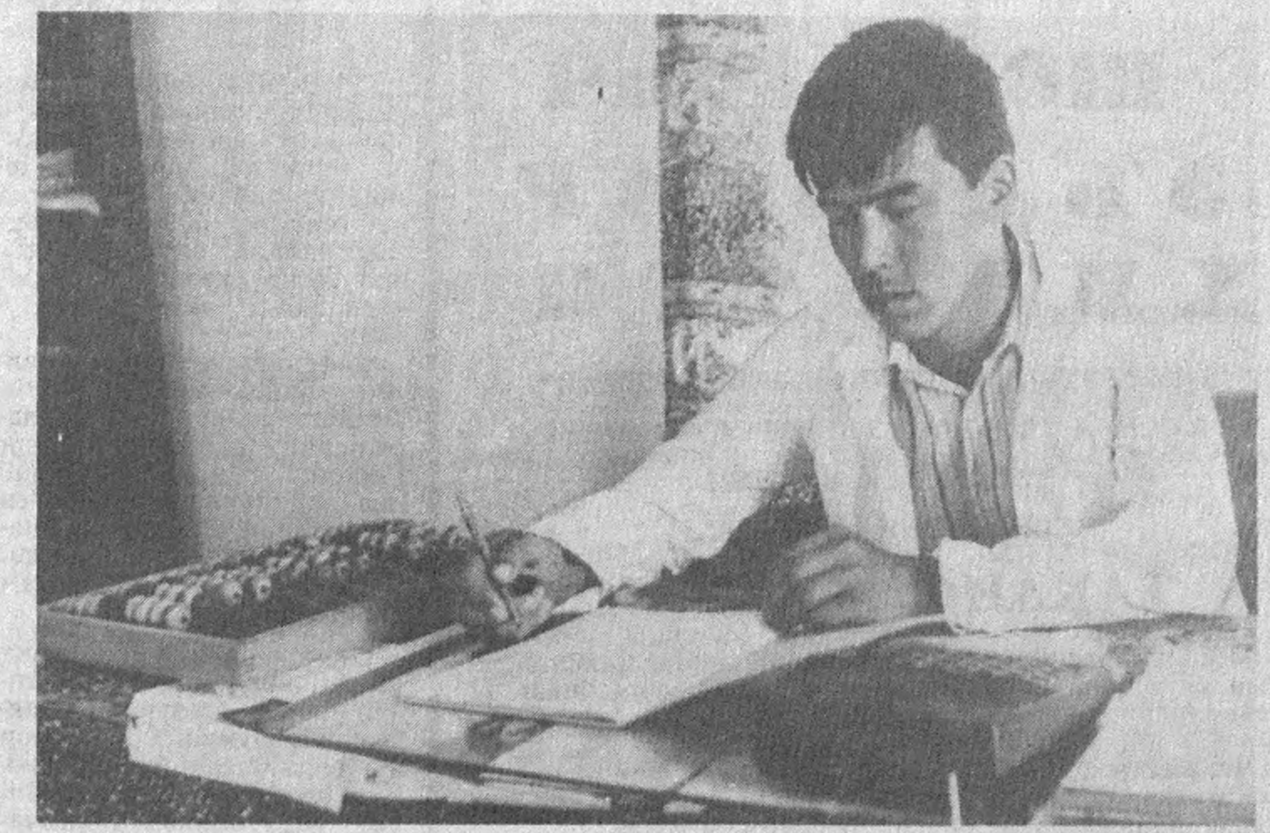

БАРАКА—МЕҲНАТДА

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ АКМАЛ ИКРОМОВ НОМЛИ ЖАМОА ХЎЖАЛИГИ МЕҲНАТКАШЛАРИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

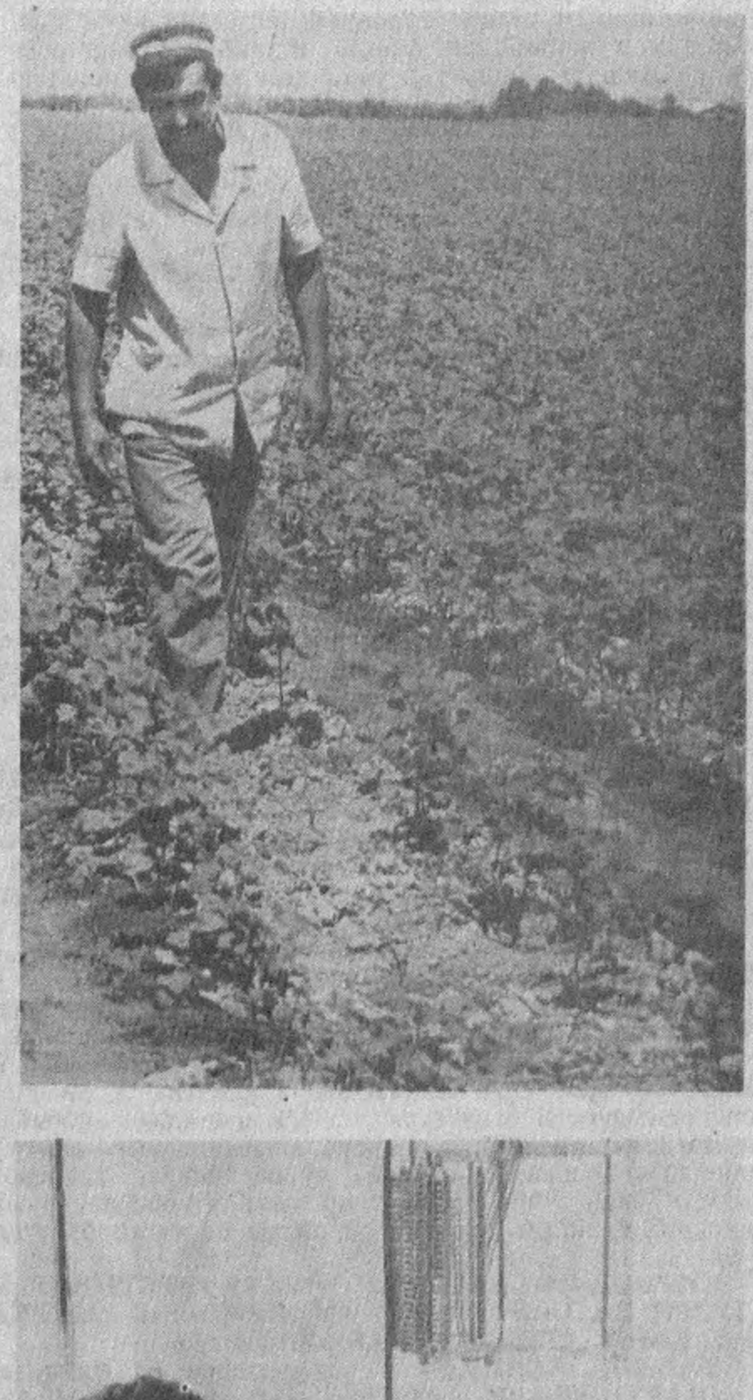

Голландиялик фермер даласида

Раис далада экан. Қабулхона котибаси рация орқали уни қидира бошлади.

— 08, марказга жавоб беринг, алло, 08, марказга...

— Эшитаман. Марказ, гапиринг, эшитяпман.

— Тошкентдан меҳмонлар келишган экан, сизни сўрашяпти.

— Яхши, ҳозир ўн-ўн беш минутда етиб бораман. Бир пиёла чой ичиб туринглар.

Котиба қиз — Гулмира қўйган чой қайнаб, бир пиёладан ичиб турган ҳам эдикки, раис — Абдукарим Тошматов келиб қолди. Биринчи бор учрашувимизга қарамай, у биз билан жуда самимий, эски қадрдонлардек сўрашди. Шунда Ўрта Чирчиқ район ҳокимининг муовини Ҳамид Норқуловнинг «Раис ўта камтар ва дилкаш, ишчан ва тадбиркор, янгиликка интилувчан ҳамда эл ташвиши билан яшайдиган йигит» деган сўзларини эсладим. У билан суҳбат чоғида бу фазилатлар Абдукарим Тошматовга хос эканлигига ишонч ҳосил қилдим. Идорада кўп ўтирмадик. Мақсадимни тушунтирдим. Колхозчиларнинг шу кунги ишлари билан яқиндан танишмоқчи эканлигимни айтдим, у эътироз билдирмади.

— Майли десангиз аввал картошка экишда қўллаётган янги технологиямиз билан таништирсам,— деди раис, — голландиялик йигирма беш ёшлик фермер Рулоф Баккер даласига борамиз. Аммо ўзи бу ерда эмас. Яқинда юртига кетди. Бизга яна техника олиб келади.

Очиғи, раиснинг бу таклифидан севиндим. Чет эл фермерларининг ўта сифатли ишлари ҳақида эшитиб юрганим учунми, қизиқишим ортиб кетди. Раҳматилла Жуманов бошлиқ бригадага отландик. Йўлда борар эканмиз, А. Тошматовни саволга тутдим:

— Сиз бу фермер билан қандай қилиб алоқа ўрнатдингиз?

— Вилоятимиз ҳокимлиги ёрдам берди,— деди у,—кейин ҳамкорлик тафсилотини кенгроқ тушунтириб берди.

Унинг ҳикоя қилишича, Ўзбекистон мева-сабзавот саноати концерни билан «Аальберс Еуроп консультанс» фирмаси ўртасида шартнома имзоланиб, республикамиз учун 300 та Голландия технологияси сотиб олинган. Тошкент вилоятига ажратилган саноқли технологиялардан картошкачиликка даҳлдори Ўзбекистонда бор-йўғи икки хўжаликка — Абдукарим раислик қилаётган Акмал Икромов номли ва Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозларга насиб этди.

— Шартнома асосида Голландия фирмаси бизга 360 минг долларлик техника ва эҳтиёт қисмлар беради,— дея суҳбатда давом этди хўжалик раҳбари. Бундан ташқари 180 тонна картошка уруғи билан таъминлайди. Айни пайтда юз минг долларга яқин фермерлик хизматини ҳам бажаришни ўз зиммасига олган. Жами хизмати 659 минг доллардан ошиб кетади. Ҳозиргача дала ишларини бажарадиган қатор замонавий, энг мукаммал техникаси хўжалигимизга етиб келди ва улар билан иш бошлаб юбордик. Қолганлари яна келтирилади.

Барча дала ишларини ширкат-ижара усулида ташкил этган Акмал Икромов номли колхозда Рулоф Баккер ёлғиз чет эллик фермер. Ёнида таржимони бор. Раис унга сабзавоткор бригадир Раҳматилла Жуманов бригадасидан 60 гектар ер ажратиб берган. Механизатор Эргаш Эламасов ҳам фермер даласига биркитилган. Биз голландиялик деҳқон технологияси мутлақо ўзгача эканлигига шоҳид бўлдик. Картошка экилган эгатларнинг қадди тик, эни энлик, икки томони худди дазмоллаб қўйилгандек қиррали ва текис. Бизда олинадиган эгатлардан жуда катта фарқ қилади. Энг йирик кесак ўрик данагининг мағзидек холос. Экилган картошка барқ уриб кўкариб чиққан, аммо битта ҳам ўт кўринмайди. Далага ажабланиб қараётганимни кўрган Эргаш самолёт қанотига ўхшаш «дори-сепар»ини бирпас тўхтатиб биз томонга юрди. Салом-аликдан сўнг у Голландия техникаси ҳақида анчагина гапириб берди.

Маълум бўлишича, фермер аввало тупроқни упадек майдалаб, ернинг анча чуқур қатламигача юмшатиб олар экан. Кейин экишдан олдин ўтнинг илдиз-илдизигача қуритиб юборадиган, айни пайтда тупроқни қиздирадиган дори билан ер «чайиб» чиқилади. Картошка экилиб, униб чиққач қолган-қутган ўтни ўлдириш учун дори берилади.

— Мен ҳозир ана шу яккам-дуккам ўтларга қарши курашяпман,— дейди механизатор,— шуниси ҳавас қиларлики, даланинг турли жойида дори сепарни истаганча баландликка кўтариш, тушириш мукин. Бу эса бирйўла 28 эгатни дорилаб кетадиган баҳайбат қанотларни буриб олишда катта қулайлик яратади.

Э. Эламасов бизга Голландия технологияси асосида картошка эгатнинг сув йўлидан анча юқорига экилишини, уруғ ер юмшоқ бўлганлиги учун сувга ўзи интилиб, семириб боришини ҳам айтиб берди.

Фермер Эргашга деярли сўнгги ойлар ичида барча техникадан фойдаланишни ўргатиб қўйибди. У иштиёқ билан меҳнат қилмоқда. Механизатор бизга даласини вилоятимизнинг турли районлари ва хўжаликларидан мутахассислар келиб кўриб, ишнинг тартибли олиб борилаётганлигига қойил қолиб кетаётганликларини ҳам сўзлаб берди. Уларнинг «охирги натижа ҳам кутилгандек бўлсин-да» дейишларига, фермер хотиржам: «Натижа бўлади, бу йил гектаридан 30 тоннадан ҳосил олинади, тупроқни синаб кўрганимиздан кейин ҳосилдорлик ошиб боради, хўжалик бутун вилоятингизга картошка уруғи етиштириб берувчи базага айланади» дея жавоб бераркан.

Биз фермер даласидан бунга ишонч ҳосил қилиб қайтдик. Чунки бугунги меҳнат самараси бундан далолат бериб турипти.

Алам ичда қолади-ю, лекин...

Чигитни қайта экаётган пайтда пахтакор йиғлайди. Лекин у кўз ёшини кўрсатмайди. Алами, изтиробини ичга ютади. Буни табиат инжиқлигидан завол кўрган деҳқон борки билади. Селдан кейин бир-икки бўғимли ниҳолни қатқалоқдан қутқараётган дала меҳнаткашининг юрагига қил сиғмаслигини ҳар ким ҳам ҳис этавермайди. Сафарали Сотиволдиев бошлиқ ширкат бригадада 120 гектар ерга пахта экилган. Бу усулни эгаллаган оилалар ғўзани бугунгидек гуркиратиб олгунларига қадар «онадан қайта туғилгандек» бўлишади, десам муболаға бўлмас.

Бригадир район кенгашининг депутати. Оғир кунларда ҳамиша аъзолари билан ёнма-ён. Кимга нима керак, ўғитми ё техника,? Сувми ё моддий ёрдам? Раисга, бошқарув аъзоларига кишилар эҳтиёжи юзасидан мурожаат қилишдан чарчамайди. Колхозчилар ўз етакчиларини иродали, ишчан, жамоатчи киши сифатида қадрлашади. Биз уни қайта экилган майдонда учратиб қолдик. Чеҳрасида мамнунлик, ич-ичига чўккан кўзларида нур ялтирайди.

— Ғўзалар орасида гулга кирганлари бор, раис,— дейди у,— агар қуёш шундай қиздириб турса ниҳоллар янада авжланиб кетиши тайин. Худо хоҳласа ҳосил 36,5 центнердан кам бўлмайди.

Бригадирни кўп гапга тутмадик. Унинг ишбилармонлиги тўғрисида илгари газеталарда ўқиганмиз, қолаверса, ўтган йили Акмал Икромов номли колхоз Сафаралилар каби фидокорлар туфайли 1991 йилда пахта режасини районда иккинчи бўлиб бажарганлигидан ҳам воқифмиз.

— Ютуқларга эришишнинг ўзи бўлмайди, албатта, — дейди бригадир биз билан хайрлашар экан. Ху, ўша олис майдонда сиз кўриб турган Эркин Холматов, Умар Мирзаев каби механизаторлар, Тоир Расулов, Сайдилла Эргашев синггари сувчилар, Замира Эргашева, Зарифа Қурбонқуловадек оддий кетмончиларнинг чинакам меҳнати туфайли бизнинг номимиз улуғ юради.

Узоқдаги далага кўз ташлайман. Мовий пахтазор узра тракторлар одимлайди. Поёни кўринмас эгатлар бўйлаб оқаётган обиҳаёт қуёш нурида жилоланади. Ғўзалар бўлиқ. Бундан эса бригадирнинг кўнгли тўлиқ. Ҳаммамиз унинг даласидан хурсанд қайтамиз.

«Чорвадор» қулоч ёймоқда

Ширкат раиси Ҳожихон Юнусов ийманибгина гапирди:

— Бизни газетда мақташингизга ҳали бор,— лекин ишни йўлга қўйиб олганлигимиз ҳақида ёзсангиз бўлади. Аслида Ҳожихоннинг камтарлик қилаётгани менга аён эди. Раис фермага етиб боргунимизга қадар бу ишчан, тадбиркор йигит ҳақида, сут етиштирувчи ижара ферманинг бригадири Муҳиддин Ғофуров тўғрисида батафсил гапириб берганди. Ижара ферма бағридан оилавий фермер хўжаликлар ажралиб чиқишига, уларнинг маълум соҳа бўйича ихтисослашувига шу иккала йигит ташаббускор бўлишди. Колхоз бошқаруви уларни қўллаб-қувватлади, эндиликда Муса Шодиев ташкил этган гўшт етиштириш оилавий фермер хўжалиги ва Берг Ўрозбеков оиласи ташкил этган ғунажинлар парвариши фермер ижара хўжалигининг номи районда тилга олинадиган бўлиб қолди.

Биз сутчилик фермасида ҳам, фермерлар хўжаликларида ҳам бўлдик. Аввало улар колхозда молларни озуқа билан таъминлаш яхши йўлга қўйилганидан мамнун бўлиб гапиришди. Йил давомида моллар оғзидан витаминли ўсимликлар узилмас экан. 5 гектар майдонда етиштирилган амарант, 5 гектардаги третикалий, 7 гектар жойдаги жавдари, бедазорлардан олинган ҳосил сифатли майдалаб, таркибидаги витаминини сақлаб қолиш эвазига хўжаликда чорва молларидан гўшт, сут етиштириш ривож топиб бормоқда. Сутчилик фермасида, фермер хўжаликларда барча ишлар механизация зиммасига юкланган.

— Илгари чорвадорнинг ойлиги унинг кўнглини тўлдира олмас эди,— дейди Хожихон,— ҳозир ўртача бир ярим—икки минг сўмга бормоқда. Чунки ижара усулида ҳар кимнинг меҳнати, оладиган маоши ўзига боғлиқ бўлиб қолди.

— Худди шундай,— дейди Муҳиддин Ғофуров унга қўшилиб,— ижара масъулиятни оширади. Молбоқар ҳам, соғувчи ҳам, бригадир ҳам бу усулда бирдек масъул.

«Чорвадор» оёққа туряпти. У кенг қулоч ёзаётир. Ширкат бу йил колхоз кутаётган 45 миллион сўмлик даромадга муносиб улуш қўшиши тайин.

Хирмон тўла дон, момо!

Қизларгул момо бутун умрини колхоз ишига бағишлаган аёл. Ҳозир у етмиш уч ёшда. Ҳаётда қийинчиликни ҳам кўп кўрган. Уруш йиллари фронт орқасида эркаклардек меҳнат қилганлардан бири. У билан суҳбатлашиб ўтирдим. Бундай оналар билан гаплашган кишининг кўнгли яйраб кетади. Соддалик, самимият, болаларча беғуборлик бор унинг сўзларида.

Момо файзли қариган. Ўғли Парданазарни, келини Фарида аяни дуо қилгани қилган. «Яхши, одобли, аҳлоқли болалар тарбиялашди», дея хурсанд момо.

Аслида ҳам шундай. Парданазар ака билан Фарида ая саккиз фарзандни вояга етказдилар. Ўғил-қизларни меҳнатга ўргатдилар. Уларнинг дилига инсонийликни сингдирдилар. Момоларини эса бошларига кўтарадилар. Қизларғул момо қатор-қатор набиралар ва чеваралар ҳам кўрди.

— Бугунги кундан нолимайман, болам,— дейди у,— уруш кезлари нонга зор бўлганимни эсласам, юрагим ҳанузгача орқага тортиб кетади. Бошоқ териб кун кўрган пайтларимиз ҳам бўлган. Лавлаги қайнатиб еган кунларимизни айтмай қўяқолай. Бир кафт туршак, бир кафт қоқи ёки баргак ҳам ҳаётимизга дармон бўлган. Энди сабр қилайлик, қийинчиликлар ўтиб кетади, уруш кўрмасак бўлди. Кўчаларда қон тўкилмаса бўлгани. Ҳамманинг нуридийдалари омон бўлсин. Фарзандларини роҳатини кўриб юрсин.

Момо ўтмишдан кўп воқеаларни эслади. Ғаллазорларда эрта тонгдан ўроқ ўргани борми, оч-наҳор ўтказган кунлари борми, оғир кунларда ҳам қўни-қўшнилар кўрсатган меҳр-оқибат борми, ҳамма-ҳаммасини ёдга олди. Уруш тугаган йили ғалладан юқори ҳосил етиштирилганию, уни йиғишда ўзи фаоллик кўрсатгани ҳақида ҳам сўзлади. Кейин колхоз раисидан сўради:

— Бу йил дон тузукми, болам?

Раис ҳам момонинг худди шу саволини кутиб тургандай:

— Биз ҳозиргина меҳмон билан Ҳотам аканинг бригадасидан келяпмиз. Ғаллазорда бўлдик,— дея момога тушунтира кетди.

Абдукарим бу кекса онахонга кунига етти-саккиз гектардан буғдой ўраётган комбайнчи Шуҳрат Йўлдошев, донни пешма-пеш ташиётган Туроп Худойбердиев, механик Низом Усмоновлар тўғрисида ҳам тўлқинланиб сўзлаб берди.

—Барака топишсин, эл дастурхонини бут қилганлар икки дунёда ҳам кам бўлмайдилар,—деди момо раиснинг сўзларидан қувониб.

Раис ҳам ўзида йўқ хурсанд эди. Дала юмушларидан кўнгли тўқ бўлганиданми момога очилиб-сочилиб сўзларди.

— Шундай, хирмон тўла дон, момо,— деди раис худди машаққатли кунларни ортда қолдириб истиқболга ёруғ юз тутиб бораётган кишилардек мамнунлик билан.

— Тандир тўла нон деяверинг,— қўшимча қилди унга Парданазар ака.

Кампир эса дуо учун қўл очди. У деҳқонларга тан сиҳатлик, бардош ва омад тилади. «Ҳамма барака меҳнатда болам, тупроқ олсанглар олтин бўлсин» дея сўзларини тугаллади.

Ҳа, барака — меҳнатда!

Саидвали ҲАСАНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

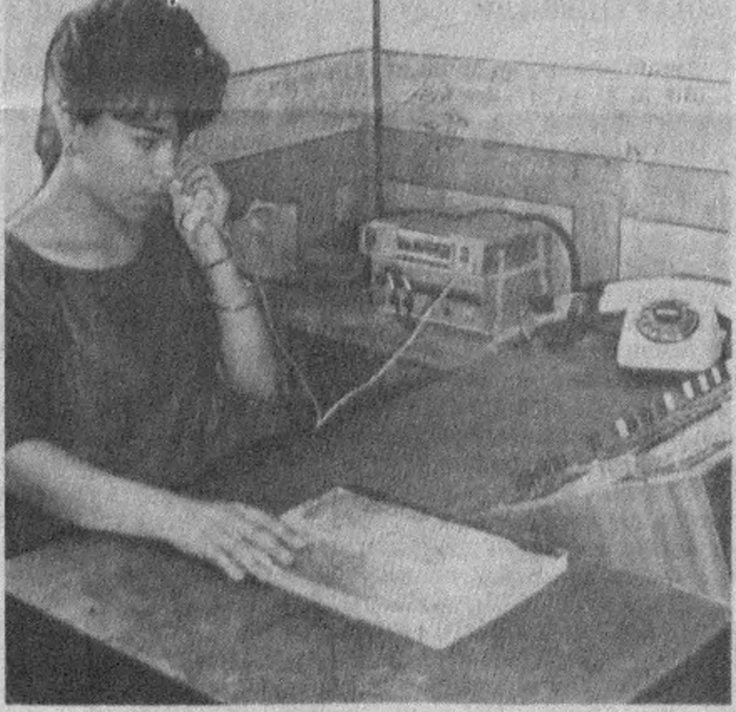

РАҚАМЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

● Акмал Икромов номли жамоа хўжалиги ҳудудида Уйшун қишлоқ кенгаши ташкил этилди. Унга шу қишлоқда вояга етган ташкилотчи, ишчан йигитлардан бири Анорали Марасулов раис этиб тайинланди.

● Хўжаликда қурилаётган маданий-оммавий марказда ёшлар уйи ҳам қад кўтармоқда.

● Колхозда ҳар бир деҳқон ёки чорвадор ўзи етиштирган маҳсулотдан тушган даромадининг 70 фоизига эга бўлади.

● Бу йил колхоз 46 миллион сўм даромад қилиши кўзда тутилмоқда.

● Хўжаликда хом ғишт, тўқувчилик цехлари — кичик корхоналар фаолият кўрсатмоқда.

● Жамоа хўжалиги 1535 гектар экин майдонига эга. Шундан 71 гектарини боғ ташкил этади.

● Колхозда Эрбой Қодиров бошлиқ қурилиш бригадаси оилавий фермерлар учун кичик фермалар қуриб бермоқда. Ана шундай шинам биноларнинг қад кўтаришида Шуҳрат Фармонов, Умид Ўлжабоев, Валентин Черкисов каби қурувчиларнинг ҳиссаси катта бўлаётир.

● Колхознинг сутчилик фермаси соғувчилари Хайри Сеитгалиева ва Омина Мирзақуловалар ўз дугоналари орасида пешқадамлар ҳисобланишади. Улар ҳар бири ўзларига биркитилган 20 бош сигирдан кунига 9—10 литрдан сут соғиб олаётирлар.

● Жамоа хўжалигида ўтган йили 11 миллион 200 минг сўм соф даромад олинди. Ўз меҳнатлари эвазига йил давомида 15—18 минг сўмдан ҳақ олган колхозчи оилалар сони кўпайди.

Бу суратларда жамоа хўжалиги аъзоларидан айримларнинг фаолияти ўз ифодасини топган.

Суратчи В. ХАРИТОНОВ.

ШОШИЛИНЧ ЭЪЛОНЛАР ХИЗМАТИ

ТИЖОРАТЧИ БУЛИШНИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?
МОСКВА ТИЖОРАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ
ЧЕЛЯБИНСК БУЛИМИ
СИЗЛАРНИ УҚИШГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Москва Тижорат Университети МДҲдаги бозор иқтисоди учун олий малакали ходимлар — тижоратчилар ва менежерлар тайёрлашга киришган дастлабки ўқув юртидир.

Челябинск бўлими — Университетнинг энг йирик бўлимларидан биридир. Кейинги йилларда талабаларни тайёрлаш йўналишлари жиддий равишда ўзгарди.

Бу бўлим нафақат савдо учун мутахассислар тайёрлайди, балким хизмат кўрсатиш соҳалари учун ҳам, меҳмонхона хўжаликлари, саёҳат, ишлаб чиқариш воситалари савдоси ва бошқалар учун ҳам мутахассисларни тайёрлаб етказиб беради.

МТУНИНГ ЧЕЛЯБИНСК БУЛИМИ ҚОШИДА УЧТА ФАКУЛЬТЕТ МАВЖУД:

1. **БОШҚАРУВ факультети** — савдо, умумий овқатланиш корхоналари, меҳмонхона мажмуалари ва саёҳат, маҳсулотлар ҳаракатининг технологик жараёнларини бошқариш соҳалари бўйича **БАКАЛАВР**ларни тайёрлайди.

Менежер даражаси берилади.

2. **МОЛИЯ-ҲИСОБ факультети** — савдо, умумий овқатланиш корхоналари, меҳмонхона мажмуалари ва саёҳат корхоналарининг молия-хўжалик фаолиятидаги ҳисоб ва аудитория, бозор муносабатларидаги маҳсулотлар ва хизмат кўрсатишнинг молия-қарз фаолияти соҳалари бўйича **иқтисодчи БАКАЛАВР**ларни тайёрлайди.

Молия иқтисодчиси даражаси берилади.

3. **ТИЖОРАТ факультети** — умумий овқатланиш корхоналари, меҳмонхона мажмуалари ва саёҳат корхоналарининг бозор муносабатларида маҳсулотлар ва хизмат кўрсатиш усулларининг тижорат фаолияти, бозор муносабатларида ишлаб чиқариш воситаларининг тижорат фаолиятлари соҳаси бўйича **тижоратчи БАКАЛАВР**ларни тайёрлайди.

Тижоратчи даражаси берилади.

БАКАЛАВРЛИК ФАНИ БУЙИЧА БАРЧА МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ МУДДАТИ — 4 ЙИЛ.

Университетга абитуриентларни қабул қилиш танлов асосида амалга оширилади, шунингдек, турли хил давлат корхоналари, акционерлик жамиятлари ва бошқалар билан шартномалар бўйича ҳам қабул қилади.

Шартнома асосида мутахассисларни тайёрлаш учун йилига 50 МИНГ СУМдан тўланади.

Аризалар танлов асосида 14 ИЮЛГАЧА, шартномалар бўйича эса 4 АВГУСТГАЧА қадар қабул қилинади.

АРИЗАГА ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ҚУШИБ ТОПШИРИЛАДИ: ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат, 3×4 см. ҳажмдаги 6 дона сурат, 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, паспорт ва ҳарбий хизматга муносабати тўғрисидаги ҳужжат (шахсан кўрсатилади), шартномали асосда ўқиш учун ҳужжатлар (маълумотнома ва нусхаларнинг берилган муддати 3 ойдан ошмаган бўлиши керак).

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ФАКУЛЬТЕТНИНГ КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БУЛИМЛАРИНИНГ БАРЧАСИГА ҚУЙИДАГИЧА УТКАЗИЛАДИ:

ТАНЛОВ АСОСИДА — 15 июлдан 31 июлгача,

ШАРТНОМАЛИ АСОСДА — 5 августдан 15 августгача.

Имтиҳонлар қуйидаги фанлар бўйича ўтказилади:

МАТЕМАТИКА (ёзма);

РУС ТИЛИ (диктант);

ИҚТИСОДИЙ ГЕОГРАФИЯ (оғзаки).

Урта мактабни олтин (кумуш) медаль, ўрта махсус ўқув юртини ёки ўрта ҳунар-техника билим юртини аъло баҳолар билан, (8 ёки 9 синф негизида), тугатганлар қабул комиссияси томонидан белгиланган битта имтиҳонни топширадилар.

ТАНЛОВДАН ТАШҚАРИ кириш имтиҳонларидан қониқарли баҳо олган қуйидаги абитуриентлар ўқишга қабул қилинадилар:

— захирага бўшатилган ва имтиёзли ҳуқуқли гувоҳномаси бўлган ҳарбий хизматчилар, етим ўсган болалар, ота-оналар назоратсиз ўсган болалар, 1 ва 2 гуруҳ ногиронлари, Чернобиль фожиаси оқибатида нурланиш касалига чалинган ёки шу касалликни бошидан кечирган ва яшаш жойидан кўчирилганлар, ҳамда белгиланган нусхадаги махсус гувоҳномали шахслар.

МТУНИНГ ЧЕЛЯБИНСК БУЛИМИГА АРИЗАЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ТОМОНИДАН ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛДА АМАЛГА ОШИРИЛЯПТИ: 454000, Челябинск шаҳри, Оржоникидзе кўчаси, 50-уй, 101-хона, телефон: 37-19-43.

Узбекистон республикаси Халқ таълими вазирлиги

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ
1992—1993 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ БУЛИМГА
«Мактабгача тарбия муассасалари тарбиячиси»
ва **«Бошланғич синф ўқитувчиси»** мутахассислари ихтисоси бўйича

ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Узбекистон республикаси ҳудудида яшовчи, ўрта маълумотга эга бўлганлар кундузги бўлимнинг ўзбек ва рус гуруҳларига қабул қилинади.

Қабул педагогика билим юртларига қабул қилиш шартларига асосан ўтказилади.

АРИЗАЛАР 31 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
ИМТИҲОНЛАР 3 АВГУСТДАН БОШЛАНАДИ.

Кириш имтиҳонлари иккала мутахассислик бўйича қуйидаги фанлардан ўтказилади:

Мутахассислик бўйича — ОҒЗАКИ;

Она тилидан — ЁЗМА (диктант).

Кундузги бўлимга киришни истаганлар билим юрти қабул ҳайъатига қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), тиббий маълумотнома (086/У шаклдаги), 6 дона 3×4 ҳажмдаги сурат.

Паспорт шахсан кўрсатилади.

Билим юрти манзили: 700187, Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек райони, Темур Малик кўчаси, 112-уй (49, 63, 73, 89-автобусларнинг «1-Қорасув» бекати).

Янгийўл район матлубот жамиятлари уюшмасига қарашли Гулбаҳор савдо бирлашмаси

ТУГАТИЛАДИ

Даъволар 1992 йил 1 августга қадар қабул қилинади.

Тошкент қишлоқ хўжалик техникуми томонидан **Фаррух Ботирович Расулов** номига берилган ЛТ-1 № 071073 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент вилояти соғлиқни сақлаш бўлими ва вилоят ўсма касалликлар диспансери ходимлари шу диспансер бош шифокори Пахрилла Ҳабибуллаевич Кўчқоровга волидаи муҳтарамаси **Мелихон КАРИМОВА**нинг вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

• *Шу куннинг мавзуси*

ЯНА БОЗОР ХУСУСИДА

РИВОЯТЛАРГА кўра бирор мамлакатнинг элу улуси қай даражада яшаётганлигини билмоқчи бўлган муҳожирлар биринчи навбатда шу юртнинг бозорига киришар экан. Бозор тўкин, арзон бўлса, халқнинг тўқлигини ҳам шундан билишар экан.

Диёримизда айни шу паллада пишиқчилик пайти. Деҳқонларнинг қадоқ қўллари, замин саховати билан етиштирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари — ёз неъматлари бозорга пешмапеш етказилиб турибди. Нарх-наво қиммат бўлса ҳам ҳар ҳолда бозор-бозор-да.

Деҳқон ва харидор билан доимо гавжум бўлган Янгийўл шаҳар бозорини айландик. Маълумки, бу бозор хусусида ўтган йили рўзномада танқидий мақола босилиб, унда бозордаги камчилик ва нуқсонлар очиб ташланган эди. Бозор аҳволи билан танишганимизда энди бунинг аксини кўрдик. Афтидан, шаҳар мутасадди раҳбарлари ва бозор маъмурияти бозор ишини тубдан ўзгартиришган кўринади.

— Ишни аввал бозор олди майдончасини асфальт қилишдан бошладик, — дейди биз билан суҳбатда шаҳар тайёрлов — сақлаш ва ширкат-савдо бирлашмасининг раиси Абдунаби Абдурасулов. — Бу ерда деҳқон ва харидорларнинг улови учун махсус пуллик тўхташ жойи ташкил қилдик. Сўнгра бозорга маҳсулот келтирган деҳқонларнинг оғирини енгил қилиш мақсадида автобекатдан бозорга юк ташишни ўз зиммамизга олдик ва бу билан деҳқонларга яна бир қулайлик яратдик. Келаси йилдан эса бозорни кенгайтириш ишларини бошлаб юборамиз.

Бозор гавжум. Расталарда кўзни қамаштирувчи сарҳил мевалар, полиз маҳсулотлари «мана мени ол» дегандек товланади. Тошкент бозорларида килоси фалон пул бўлган меваларнинг нархи бу ерда бир мунча арзон. Бозорда кунлик нарх-наво кўрсаткичлари осилган. Қайси мева неча пул туришини шу кўрсаткичдан ҳам билса бўлади. Бозор тўрида эса махсус сабзавот ва мева дўконлари ишлаб турипти.

— Бундай дўконлар сонини саккизтага етказдик, — деди бозор мудири Беҳзод Раҳматуллаев. — Дўконларга ҳар куни жамоа хўжаликларидан дуркун маҳсулотлар олиб келинади. Нархи бозорникидан бир ярим баравар арзон. Шаҳар атрофидаги тўққизта жамоа хўжалиги билан шартнома тузганмиз. Улар йил давомида бозорга 20 турдан ортиқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришади. Шу йил қишда бозорни жорий таъмирдан чиқардик. Қуруқ мева ва сабзавотлар сотиладиган павильон капитал таъмир қилинди. Бундан ташқари сув шахобчалари кўпайтирилиб, бозор санитария ҳолати яхшиланди. Хусусий гўшт сотувчилар учун алоҳида жой ажратиб, қулайлик яратиб бердик.

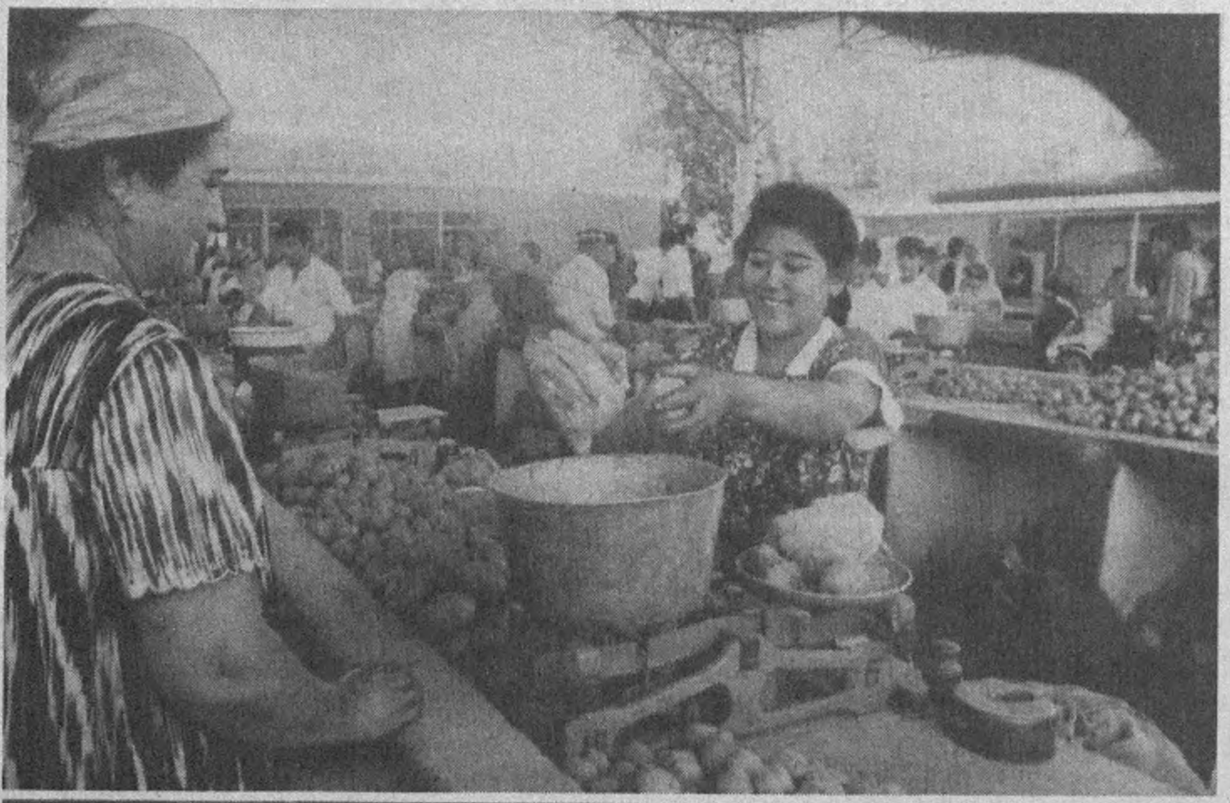

Илгари маҳсулот олиб келган деҳқон жой топса тарози, тарози топса жой тополмас эди. Бу йил бу тартибсизликка барҳам берилибди.

— Ҳар йили бола-чақа билан пиёз экамиз. Тошкент бозорларига олиб боришга уловимиз йўқ. Шу сабаб яқинроқ деб Янгийўлга келамиз, — дейди ниёзбошлик Қулмат ота. — Бу йил қопларимизни бозор хизматчиларининг ўзи расталарга олиб кириб беришди. Барака топишсин. Қопига ўн сўмдан олишди-ю, лекин арзийди.

— Қиммат эмасми?

— Йўқ, қиммат эмас. Бу нарх, ҳам олиб кириб берганига ва бозор ҳақига экан.

Ҳа, бозор қулайликларидан деҳқонлар мамнун. Бунинг устига шу атроф жамоа хўжаликларига автобус қатнови яхши йўлга қўйилганлигини айтишди. Халққа хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш, уларнинг мева-чевага бўлган эҳтиёжини қондириш, шу билан бирга бозор нархини бирмунча арзонлаштириш ҳукумат раҳбарларининг асосий мақсадларидан бири бўлиб турган бир пайтда, бозорларимизни иложи борича тартибга келтириш зарур. Деҳқон ва харидорга етарли шароит яратиб бериш бозор маъмурлари ва маҳаллий ҳокимият раҳбарларининг энг долзарб вазифаларидан биридир. Ҳалол меҳнати билан маҳсулот етиштирган деҳқон бозорда эркин савдо қилиш ҳуқуқига эга ва албатта расталарнинг тўри шуларники бўлиши керак. Бозорда савдо-сотиқ қанчалик тартибли бўлса, сотувчига ҳам, харидорга ҳам шунчалик фойдали бўлади. Бундай тартибни биргина Янгийўл бозорида эмас, вилоятимизнинг барча бозорларида кўришни истар эдик.

Раҳмонали АКБАРАЛИЕВ.
Суратчи: Еркин БОТИРОВ.

«МУСУЛМОН» МЕҲМОНХОНАСИДА

Москвада Россия маданият жамғармаси ҳамда халқаро меҳр-шафқат акцияси ҳамкорлигида «Мусулмон меҳмонхонаси» номли янги номлар кўрик танловининг мусиқий тадбири ўтказилди.

Кўрикда Марокаш, Эрон, Жазоир ва чет эл мусулмонларининг мухтор вакиллари қатнашди. Жумладан, Татаристон, Доғистон, Бошқирдистон, Тожикистон ҳамда ўзбекистонлик ёш санъаткорлар қатнашдилар. Ҳамюртларимиз М. Ашрафий номли Тошкент бастакорлар олийгоҳи биринчи босқич талабаси Искандар Муртазоев, Глиэр номли мусиқа мактабининг талабаси Маъмур Зиловловлар қатнашиб ғолиб бўлишди. Улар ҳар ўқув йили давомида халқаро меҳр-шафқат акциясининг стипендияси билан таъминланадилар. Шунингдек ёш санъаткор И. Муртазоев яқин кунларда халқаро меҳр-шафқат акциясининг йўлланмаси билан Австралияда Шарқ халқлари мусиқа концертини ўтказишга тайёрланмоқда.

М. СУЛАЙМОНОВ.

●

КИЧКИНТОЙЛАР ТАЪТИЛДА

Тошкент районидаги М. Маъмуров номли 14-ўрта мактабнинг ҳовли ва майдончалари соя-салқин, кўмкўк. Ҳозирги кунда ана шу жойда бошланғич синф ўқувчиларидан 80 нафари ҳордиқ чиқармоқда, яъни мактабда «Ёшлик» деб номланган оромгоҳ ташкил топди. Спорт залига ўғил-қизлар учун алоҳида жой ажратилиб, кроватлар қўйилган. Уйингоҳдаги шахмат-шашка, домина, арғимчоқ ва бошқа ўйинчоқлар ўқувчилар ихтиёрида. Майдончада турли мусобақалар уюштирилади. Болалар уч маҳал бепул нонушта, иссиқ овқат билан таъминланган. Оромгоҳ уч сменали.

Ёзги таътилнинг мароқли ўтишида У. Эгамбердиева, Ж. Парпиева, М. Каримова, З. Аппазова, М. Шаропбоева каби мураббийлар кичкинтойларга бош-қош.

А. ИСАЖОНОВ.

●

СОЛНОМАНИНГ ЯНГИ СОНИ

Шарқшунослик солномаси чиқа бошлаганига икки йилдан ошди. Узбекистон Республикаси фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти нашр этаётган мазкур солноманинг навбатдаги сони босилиб чиқди. Бу сафар ҳам у қизиқарли мавзуларни қамраб олган. Жумладан, илмгоҳдаги қўлёзмалар хазинасидан олинган кўплаб материаллар, узоқ ўтмишга хос шарқшунослик тараққиёти хусусидаги мақолалар ўрин олган.

А. АКБАРОВ.

• *КЕЧИНМА* •

ОТАХОННИ РАНЖИТИШДИ

БИЗНИНГ Нанай қишлоғимиз Бўстонлиқнинг жаннатмакон, сўлим жойларидан ҳисобланади. Бу қишлоқ ўзининг ажойиб табиатию, меҳнатсевар халқи билан машҳурдир.

Дам олиш куни эди. Қишлоқдан қайтаётиб, Ғазалкент шаҳарчасидан «Ғазалкент — Чорсу» автобусига чиқдик. Кўпчилик тартиб билан ўз жойларини эгаллаб ўтиришар, баъзилар эса бугунги муаммолар ҳақида гапиришар эди.

Олдинги ўриндиқлар тепасига гарчанд «Ногиронлар ва болалик оналар жойи», деб ёзилган бўлсада, уч нафар барваста йигит ўрнашиб олиб, қартабозлик қилишарди.

Бир нуроний отахон тез-тез юриб автобусга чиқишга улгурдию, чиптасида кўрсатилган жойни мўлжаллаб ҳалиги йигитлар олдига бориб, жойини бўшатишларини сўради. Йигитлардан бири қарияга еб қўйгудек ўқрайиб қарадию, чекиб турган сигаретини эпчиллик билан ўчириб, деразадан отди ва отахонга юзланиб деди: «Папаша, кўрмаяпсизми, биз бандмиз!»

— Менинг чиптамга мана шу жой кўрсатилган йигитча, — деди жиддийлашиб қария.

— Бизнинг чипта-пиптамиз йўқ, бу ўринлар эса бизларнинг доимий жойларимиз, тушундингизми, отахон?!

Қария яна бир нима демоқчи эдию, лекин ҳалиги йигит уни итариб юборди, қариянинг йиқилишига сал қолди, қўлидаги халталари эса тушиб, сабзи, картошкалари сочилиб кетди. Қария тикланиб олиб, узоқ-узоқларга тикилди, кўзларида ёш ўйнади. Унинг назаридан ҳаётининг ўтмиши ва ҳозирги лавҳалари худди кино лентасидагидек ўтган бўлса, ажаб эмас...

Автобусдаги 40—45 нафар одамларнинг бировтасидан садо чиқмади. Шу вақт бир ёшгина аёл қўлидаги эмизикли боласи билан ўзини қариянинг ҳимоясига отди: ҳалиги йигитнинг бўйнидан олди ва автобуснинг олд эшиги томон суриб, ўтирган одамларга деди:

— Ҳой, одамлар, бу қанақа инсофсизлик? Қани, бир-биримизга меҳр-оқибат? Наҳотки, мана шу бебошларнинг шу отахонимиз ўрнига ўтириб олгани, бемаза қилиқларига чидаб ўтирсак. Буларни автобусдан ҳайдаб чиқариш керак, — деб яна ҳалиги йигитни тортқилади. Талвасага тушиб қолган йигитларнинг ўзлари бирин-кетин автобусдан туша бошлашди.

Автобус жойидан қўзғалди. Аёл ҳали ҳам ўзини босолмасди. Отахоннинг картошка-сабзиларини уч-тўрт киши териб, халтасига солиб беришди. Кейинги бекатларнинг бирида эса отахон тушишга ҳаракат қилди. Бир ёшгина қиз унга кўмаклашди.

Ҳайдовчи магнитофоннинг қулоғини буради, автобус ичида ажиб куй таралди. Юлдуз Усмонова куйларди:

«Ҳақиқатнинг, покликнинг кўзларида ёш кўрдим...»

Бу ҳол ҳаммани ўйлантириб қўйди. Уша воқеа кўпдан бери ёдимдан чиқмасди.

Ҳозир ҳам қишлоққа борсам ва қайтсам ўзидан-ўзи шу воқеа яна кўз олдимда намоён бўлади. Ҳалиги аёлнинг куюниб айтган сўзлари, ёдимга тушаверади.

Ҳа, бирликда гап кўп экан!

Муҳаббат ШАМАЕВА,
журналист.

МИРЗО УЛУҒБЕК ТАВАЛЛУДИГА

Маданият ва умуминсоний қадриятлар халқ академияси ибратли ишни йўлга қўйишга ҳомийлик қилишни ўз зиммасига олди. Жаҳон илм-фанида етакчи ўрин тутган улуғ олим ва мунажжим Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигини муносиб нишонлашга ҳисса қўшиш мақсадида қатор режалар белгиланди. Яъни кутубхоналарни, турли тарихий ёдгорликларни таъмирлаш, янги нашрларни босмага тайёрлаш каби ташкилий ишлар амалга оширилади. Тайёргарлик ишлари учун 160 миллион сўм ажратиладиган бўлди.

А. АЛИЕВ.

АБИТУРИЕНТ-92

ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА

Республикамиздаги олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кириш учун ҳужжат топшириш давом этмоқда. Тошкент педагогика коллежида ҳам бу иш қизғин боряпти. Коллежнинг кундузги ва сиртқи бўлимларига бу йил 460 нафар талаба қабул қилинади.

— Педагогика билим юртимиз коллежга айлантирилганига ҳам икки йил бўлди, — дейди қабул ҳайъатининг раиси, коллеж директори Мунавварxон Исмоилова. — Бу йил қабул қилинадиган ўн битта гуруҳнинг тўрттаси педагогика коллежида ўқийди. Улар мутахассисликни тезроқ эгаллашади. Педагогика институтида беш йил ўқитилса, бунда ана шу программа уч йилда ўзлаштирилади. Уни тугатган ёшлар истаса, яна икки йил олий ўқув юртида таҳсил олиши мумкин. Тошкент давлат педагогика институти билан бу ҳақда келишиб олинган.

Тошкентдаги ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида педагогика лицейлари ташкил этилган. Уларда билим юртимизнинг тажрибали ўқитувчилари дарс ўтишади. Она тилидан бу йилги ёзма битирув имтиҳонларини ҳам шу ўқитувчилар олишди. Мактаб педагогика кенгашининг қарори билан диктантни аъло баҳога ёзган ўқувчиларга билим юртига йўлланма берилди. Улар коллежга фақат мутахассисликдангина кириш имтиҳони топширишади.

Билим юрти мактабларда шартнома асосида педагогика курслари ташкил этяпти. Бундан мақсад ўқитувчилик касбига меҳр қўйган иқтидорли ёшларни танлаб олишдир. Улар билим юртимизга кириш учун тавсия этилиб, кўп қатори имтиҳон топширадилар. Тўпланган балл бошқаларники билан тенг бўлиб қолган тақдирда, курс битирувчиларига устунлик берилади.

Ҳозир педагогика коллежининг меҳнат ўқитувчилари тайёрловчи сиртқи бўлимида кириш имтиҳонлари бошлаб юборилди.

(УзА мухбири).

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

БИЛДИРУВЛАР

АВТОСЕРВИС УЧУН

КОРХОНА
ҚУЙИДАГИ УСКУНАЛАРНИ СОТАДИ

- «ЭЛДИС—1010», «ЭЛДИС—1200» мувозанатлаш дастгоҳлари;
- кўтаргичлар;
- ғилдиракларнинг жойлашувини ростловчи стенд;
- шиналарни йиғиш ва ажратиш;
- чироқларни ростлаш;
- электр вулканизатор;
- енгил автомашиналар учун махсус асбоблар тўплами.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Амир Темур (илгариги Энгельс) кўчаси, 118-уй, 607-хона.

ТЕЛЕФОН: 34-25-81, 34-66-44.

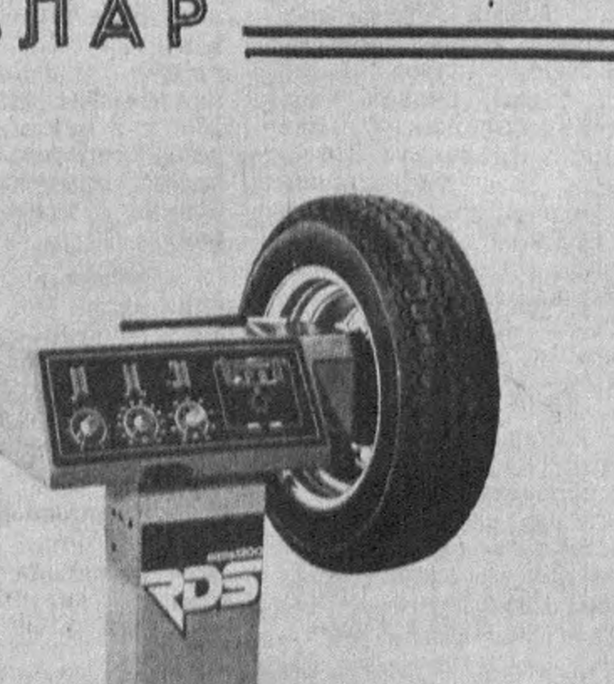

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КУЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 33-58-85, 32-57-47, 33-79-16, 32-57-48; масъул котиб — 33-48-08, 32-53-53; масъул котиб ўринбосари — 32-57-49. Бўлимлар: шўролар ҳаёти — 33-70-10, 32-57-78; қишлоқ хўжалиги — 32-55-53; саноат, қурилиш ва транспорт — 32-57-49, 33-70-10; ижтимоий масалалар — 32-56-47, 33-40-48; адабиёт ва санъат — 32-57-33; маданият ва миллий қадриятлар — 32-56-45; ёшлар ҳаёти, ахборот ва спорт — 32-55-56, 33-99-15; хатлар ва оммавий ишлар — 33-40-48, 32-56-47; тижорат бўлими — 32-55-56, 33-99-15; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 33-40-48; эълонлар — 32-56-66.

● Узбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Навр кўрсаткичи: Г—220. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.00. 31646 нусха босилади.